

Grupa Kapitałowa KRUK
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r.

**Sporządzone według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej,
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską**

Grupa Kapitałowa KRUK

31 grudzień 2017

Spis treści

Strona

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
POLITYKA RACHUNKOWOŚCI I NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	8

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r.

w tysiącach złotych

	Nota	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody	5	1 055 453	783 398
Pozostałe przychody operacyjne	6	5 896	8 773
		<u>1 061 349</u>	<u>792 171</u>
Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych	9	(257 013)	(190 778)
Amortyzacja	13,14	(18 677)	(13 538)
Usługi obce	7	(134 462)	(79 415)
Pozostałe koszty operacyjne	8	(230 426)	(159 417)
		<u>(640 578)</u>	<u>(443 148)</u>
Zysk na działalności operacyjnej		420 771	349 023
Przychody finansowe	10	310	363
Koszty finansowe	10	(85 897)	(63 038)
Koszty finansowe netto		<u>(85 587)</u>	<u>(62 675)</u>
Zysk przed opodatkowaniem		335 184	286 348
Podatek dochodowy	11	(39 987)	(37 671)
		<u>295 198</u>	<u>248 677</u>
Zysk netto za okres sprawozdawczy			
Zysk netto przypadający na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		295 095	248 663
Udziały niekontrolujące		103	14
Zysk netto za okres sprawozdawczy		<u>295 198</u>	<u>248 677</u>
Zysk przypadający na 1 akcję			
Podstawowy (zł)	23	15,74	14,08
Rozwodniony (zł)	23	15,31	13,55

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r.

w tysiącach złotych

	<i>Nota</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk netto za okres sprawozdawczy		295 198	248 677
Inne całkowite dochody			
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać przekwalifikowane do wyniku finansowego			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	10	(56 027)	7 082
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne		7 262	-
Podatek dochodowy od instrumentów pochodnych		(1 380)	-
Pozycje, które nie mogą w przyszłości zostać przekwalifikowane do wyniku finansowego		-	-
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów		-	-
Inne całkowite dochody netto za okres sprawozdawczy		<u>(50 145)</u>	<u>7 082</u>
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		<u>245 053</u>	<u>255 759</u>
Całkowite dochody ogółem przypadające na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		244 950	255 745
Udziały niekontrolujące		103	14
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		<u>245 053</u>	<u>255 759</u>

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Na dzień 31 grudnia 2017 r.

w tysiącach złotych

	Nota	31.12.2017	Dane przekształcone 31.12.2016
Aktywa			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20	173 284	267 384
Należności z tytułu dostaw i usług	19	16 623	13 452
Inwestycje	16	3 169 303	2 676 202
Pozostałe należności	19	64 244	28 145
Zapasy	18	494	485
Rzeczowe aktywa trwałe	13	28 669	27 473
Wartość firmy	15	54 003	54 003
Inne wartości niematerialne	14	26 830	19 693
Pochodne instrumenty zabezpieczające	25	8 637	-
Pozostałe aktywa	21	18 042	5 658
Aktywa ogółem		3 560 128	3 092 496
Kapitały i zobowiązania			
Zobowiązania			
Pochodne instrumenty zabezpieczające	25	1 375	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	28	143 449	166 047
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	28 715	34 396
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		14 401	4 079
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	24	1 897 223	1 646 411
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	14 444	4 057
Zobowiązania ogółem		2 099 607	1 854 990
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny	22	18 808	18 744
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		293 581	288 326
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających		5 882	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		(56 619)	(592)
Pozostałe kapitały rezerwowe		86 805	76 658
Zyski zatrzymane		1 111 961	854 354
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		1 460 418	1 237 490
Udziały niekontrolujące		104	14
Kapitał własny ogółem		1 460 522	1 237 504
Kapitały i zobowiązania ogółem		3 560 128	3 092 496

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r.
w tysiącach złotych

Nota	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
	Kapitał akcyjny	wartości nominalnej	instrumentów zabezpieczających	działających za granicą	rezerwowe	zatrzymane	dominującej	niekontrolujące	ogółem
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2016 r.	17 398	64 382	-	(7 674)	68 956	641 182	784 244	34	784 278
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy									
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	248 663	248 663	14	248 677
Inne całkowite dochody									
- Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za	-	-	-	7 082	-	-	7 082	-	7 082
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	-	7 082	-	-	7 082	-	7 082
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	-	-	-	7 082	-	248 663	255 745	14	255 759
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli									
- Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	(35 491)	(35 491)	(34)	(35 525)
- Płatności w formie akcji	-	-	-	-	7 702	-	7 702	-	7 702
- Emisja akcji własnych	1 346	223 944	-	-	-	-	225 290	-	225 290
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli ogółem	1 346	223 944	-	-	7 702	(35 491)	197 501	14	197 467
Kapitał własny ogółem na dzień 31 grudnia 2016 r.	18 744	288 326	-	(592)	76 658	854 354	1 237 490	14	1 237 504
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2017 r.	18 744	288 326	-	(592)	76 658	854 354	1 237 490	14	1 237 504
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy									
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	295 095	295 095	103	295 198
Inne całkowite dochody									
- Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	-	-	(56 027)	-	-	(56 027)	-	(56 027)
- Wycena instrumentów zabezpieczających	-	-	5 882	-	-	-	5 882	-	5 882
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	5 882	(56 027)	-	-	(50 145)	-	(50 145)
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	-	-	-	(56 027)	-	295 095	244 950	103	245 053
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli									
- Wypłata dywidendy	23	-	-	-	-	(37 488)	(37 488)	(13)	(37 501)
- Emisja akcji własnych	22	64	5 255	-	-	-	5 319	-	5 319
- Płatności w formie akcji	32	-	-	-	10 147	-	10 147	-	10 147
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli ogółem	64	5 255	-	-	10 147	(37 488)	(22 022)	(13)	(22 035)
Kapitał własny ogółem na dzień 31 grudnia 2017 r.	18 808	293 581	5 882	(56 619)	86 805	1 111 961	1 460 418	104	1 460 522

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r.

w tysiącach złotych

	Nota	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk netto za okres		295 198	248 677
<i>Korekty</i>			
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	13	10 941	8 401
Amortyzacja wartości niematerialnych	14	7 736	5 137
Koszty finansowe netto		66 999	67 354
(Zysk) /strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		(916)	(306)
Płatności w formie akcji własnych rozliczane w instrumentach kapitałowych	32	10 147	7 702
Podatek dochodowy	11	39 987	37 671
Zmiana stanu udzielonych pożyczek	16	3 604	(6 463)
Zmiana stanu inwestycji w pakiety wierzytelności i nieruchomości	16	(552 668)	(1 040 732)
Zmiana stanu zapasów	18	(9)	102
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	19	(39 270)	(6 487)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	21	(12 385)	(2 189)
Zmiana stanu zobowiązań z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych	28	(26 389)	60 989
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	26	(5 683)	5 157
Zmiana stanu rezerw	27	-	(264)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej w nowo nabytych spółkach		-	(1 534)
Podatek zapłacony		(20 657)	(6 346)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(223 365)	(623 132)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Odsetki otrzymane	10	310	363
Wpływy z tytułu sprzedaży wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		4 811	1 003
Nabycie udziałów	15	-	(60 046)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	13,14	(24 641)	(15 363)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(19 520)	(74 043)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy netto z emisji akcji	22	5 255	223 944
Wpływy z emisji dłużnych papierów wartościowych	24	168 391	832 868
Zaciągnięcie kredytów	24	1 233 371	1 557 330
Wydatki na spłatę kredytów	24	(1 005 860)	(1 526 613)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	24	(7 904)	(5 790)
Wypłata dywidendy	23	(37 501)	(35 525)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	24	(135 000)	(154 000)
Odsetki zapłacone		(71 968)	(68 398)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		148 784	823 816
Przepływy pieniężne netto, ogółem		(94 101)	126 642
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		267 384	140 742
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	20	173 284	267 384

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Polityka rachunkowości i noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

POLITYKA RACHUNKOWOŚCI I NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	8
1. Dane Jednostki Dominującej	12
2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	14
2.1. Oświadczenie zgodności	14
2.2. Podstawa wyceny	14
2.3. Waluta funkcjonalna i prezentacyjna	14
2.4. Dokonane osądy i szacunki	14
2.5. Przekształcenie danych porównawczych na 31 grudnia 2016 r.	17
3. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	19
3.1. Zasady konsolidacji	19
3.1.1. Nabycia jednostek	19
3.1.2. Połączenie jednostek	20
3.1.3. Jednostki zależne	20
3.2. Waluty obce	20
3.2.1. Transakcje w walucie obcej	20
3.2.2. Przeliczanie jednostki działającej za granicą	21
3.3. Instrumenty finansowe	21
3.3.1. Aktywa finansowe	21
3.3.2. Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi	27
3.3.3. Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń	28
3.4. Rzeczowe aktywa trwałe	29
3.4.1. Ujęcie oraz wycena	29

3.4.2.	Nakłady ponoszone w terminie późniejszym	30
3.4.3.	Amortyzacja.....	30
3.5.	Nieruchomości inwestycyjne.....	30
3.6.	Wartości niematerialne.....	31
3.6.1.	Wartość firmy	31
3.6.2.	Pozostałe wartości niematerialne	31
3.6.3.	Nakłady poniesione w terminie późniejszym	31
3.6.4.	Amortyzacja.....	31
3.6.5.	Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu	32
3.7.	Inwestycje.....	32
3.8.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	32
3.9.	Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów	33
3.9.1.	Aktywa finansowe	33
3.9.2.	Aktywa niefinansowe	33
3.10.	Kapitał własny.....	34
3.11.	Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz z tyt. kredytów i pożyczek.....	35
3.12.	Świadczenia pracownicze	35
3.12.1.	Program określonych składek	35
3.12.2.	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	35
3.12.3.	Płatności w formie akcji własnych (program opcji menadżerskich)	35
3.13.	Rezerwy	36
3.14.	Przychody	36
3.14.1.	Przychody z windykacji	36
3.14.2.	Sprzedaż pozostałych usług.....	37
3.15.	Opłaty leasingowe	37

3.16.	Przychody i koszty finansowe.....	37
3.17.	Podatek dochodowy	38
3.18.	Zysk na jedną akcję	39
3.19.	Raportowanie segmentów działalności	39
3.20.	Nowe standardy i interpretacje niezastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym	40
3.20.1.	Zmiany obowiązujących standardów i interpretacji	40
3.20.2.	Wpływ standardu MSSF 9 na sprawozdanie skonsolidowane Grupy.....	47
3.20.3.	Standardy i interpretacje opublikowane, ale jeszcze nieprzyjęte	49
4.	Segmenty sprawozdawcze oraz informacje o obszarach geograficznych	56
5.	Przychody.....	59
6.	Pozostałe przychody operacyjne	61
7.	Usługi obce.....	61
8.	Pozostałe koszty operacyjne	62
9.	Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych.....	62
10.	Przychody i koszty finansowe.....	63
11.	Podatek dochodowy	65
12.	Podział pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej na krótkoterminowe i długoterminowe	67
13.	Rzeczowe aktywa trwałe.....	68
14.	Inne wartości niematerialne	71
15.	Wartość firmy	72
16.	Inwestycje.....	76
17.	Podatek odroczony	81
18.	Zapasy.....	84
19.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	84
20.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	85

21.	Pozostałe aktywa	85
22.	Kapitał własny	85
23.	Zysk przypadający na jedną akcję	88
24.	Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	90
25.	Pochodne instrumenty zabezpieczające	92
26.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	95
27.	Rezerwy	96
28.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	96
29.	Zarządzanie ryzykiem wynikającym z instrumentów finansowych	97
29.1.	Ryzyko kredytowe	97
29.2.	Ryzyko płynności	103
29.3.	Ryzyko rynkowe	105
29.4.	Zarządzanie kapitałem	110
30.	Leasing operacyjny	112
31.	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	113
32.	Płatności w formie akcji	113
33.	Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	114
34.	Zobowiązania warunkowe	115
35.	Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	116

1. Dane Jednostki Dominującej

Nazwa jednostki dominującej:

KRUK Spółka Akcyjna (dalej „KRUK S.A.” lub „Jednostka Dominująca”)

Siedziba jednostki dominującej

ul. Wołowska 8

51-116 Wrocław

Rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, ul. Poznańska 16, 53-230 Wrocław

Data rejestracji: 7 września 2005 r.

Numer rejestru: KRS 0000240829

Przedmiot działalności jednostki dominującej oraz jej jednostek zależnych

Jednostka Dominująca oraz jej jednostki zależne zajmują się przede wszystkim restrukturyzacją i odzyskiwaniem wierzytelności nabywanych przez podmioty z Grupy oraz wierzytelności powierzanych przez instytucje finansowe i inne podmioty.

Jednostka zależna ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. zajmuje się udostępnianiem informacji gospodarczych na temat osób i podmiotów, których dane są przechowywane i administrowane przez tę jednostkę zależną.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres sprawozdawczy kończący się 31 grudnia 2017 r. obejmuje sprawozdania finansowe Jednostki Dominującej oraz jej jednostek zależnych (zwanymi łącznie „Grupą”, „Grupą KRUK”).

Jednostką Dominującą najwyższego szczebla jest KRUK S.A. Wykaz jednostek zależnych został przedstawiony poniżej:

<i>w tysiącach złotych</i>	Kraj	Udział w kapitale %	
		31.12.2017	31.12.2016
Secapital S.a.r.l. *	Luksemburg	100%	100%
ERIF Business Solutions Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
Secapital Polska Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.	Polska	100%	100%
Novum Finance Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
KRUK Romania S.r.l.	Rumunia	100%	100%
Kancelaria Prawna RAVEN Krupa & Stańko Spółka komandytowa	Polska	98%	98%
KRUK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Polska	100%	100%
KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o.	Czechy	100%	100%
Prokura NS FIZ*	Polska	100%	100%
ProsperoCapital Sp. z.o.o. (spółka w likwidacji)	Polska	100%	100%
InvestCapital Ltd *	Malta	100%	100%
RoCapital IFN S.A.*	Rumunia	100%	100%
Kruk Deutschland GmbH	Niemcy	100%	100%
KRUK Italia S.r.l	Włochy	100%	100%
ItaCapital S.r.l	Włochy	100%	100%
KRUK Espana S.L.	Hiszpania	100%	100%
ProsperoCapital S.a.r.l. **	Luksemburg	100%	100%
Presco Investments S.a.r.l.	Luksemburg	100%	100%
P.R.E.S.C.O INVESTMENT I NS FIZ*	Polska	100%	100%
Credit Base International S.r.l	Włochy	-	100%
Elleffe Capital S.r.l.*	Włochy	100%	100%
Espand Soluciones de Gestion S.L.	Hiszpania	-	100%
BISON NS FIZ*	Polska	100%	-
Corbul S.r.l***	Rumunia	-	-

* podmioty zależne, w których Spółka posiada pośrednio 100% udziału w kapitale

**spółka ProsperoCapital S.a.r.l jest stroną wspólnego ustalenia umownego (nota 16)

***Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę nad spółką poprzez powiązanie osobowe

W dniu 22 czerwca 2017 r. został podpisany akt notarialny dotyczący połączenia dwóch spółek zależnych od spółki KRUK S.A., tj. Credit Base International S.r.l. oraz spółki KRUK Italia S.r.l. Zgodnie z treścią wyżej wymienionego aktu notarialnego, połączenie nastąpiło z dniem 3 lipca 2017 r., tym samym z tym dniem KRUK Italia S.r.l. przejęła w całości majątek oraz prawa i obowiązki Credit Base International S.r.l.

W dniu 1 października 2017 r. został podpisany akt notarialny dotyczący połączenia dwóch spółek zależnych od spółki KRUK S.A., tj. Espand Soluciones de Gestion S.L. oraz spółki KRUK Espana S.L. Zgodnie z treścią wyżej wymienionego aktu notarialnego, połączenie nastąpiło z dniem 1 października 2017 r., tym samym z tym dniem KRUK Espana S.L. przejęła w całości majątek oraz prawa i obowiązki Espand Soluciones de Gestion S.L.

2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1. Oświadczenie zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez UE.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki Dominującej („Zarząd”) w dniu 19 marca 2018 r.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

2.2. Podstawa wyceny

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. Dane porównawcze zostały zaprezentowane na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (nota 3.3).

2.3. Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Złoty polski jest walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej.

2.4. Dokonane osądy i szacunki

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, wpływających na stosowanie przyjętych zasad rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów, których rzeczywiste wartości mogą różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiany szacunków księgowych są ujmo-
wane perspektywnie począwszy od okresu, w którym dokonano zmiany szacunku.

Informacja na temat szacunków i osądów dotyczących zastosowania zasad rachunkowości, które mają najbardziej istotny wpływ na wartości ujęte w sprawozdaniu finansowym:

Pozycja	Wartość pozycji, której dotyczy szacunek		Nr noty	Przyjęte założenia i kalkulacja szacunków
	2016 (tys. zł)	2017 (tys. zł)		
Inwestycje	2 676 202	3 169 303	3.3.1	<p>Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień wyceny ustala się przy zastosowaniu modelu estymacji opartego na szacunkach w zakresie zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych.</p> <p>Szacowanie wartości oczekiwanych przepływów pieniężnych zostało dokonane przy pomocy metod analitycznych lub w oparciu o analizę prawną i ekonomiczną poszczególnych wierzytelności lub osób zadłużonych (analiza indywidualna). Wybór metody estymacji przepływów z pakietu wierzytelności dokonywany jest w oparciu o posiadane dane na temat portfela charakterystyk wierzytelności oraz danych historycznych zebranych w trakcie obsługi pakietów.</p> <p>Grupa Kruk opracowuje projekcje odzysków z pakietów wierzytelności niezależnie dla poszczególnych rynków. W prognozach uwzględniane są między innymi: historyczne realizacje procesu odzyskiwania wierzytelności na portfelach, obowiązujące i planowane regulacje prawne, rodzaj i charakter wierzytelności oraz zabezpieczeń, jak również aktualna strategia windykacyjna.</p> <p>Grupa Kruk regularnie weryfikuje wysokość kosztów windykacji, aby odpowiadały kosztom stosowanym na rynku. Koszty te wpływają na wycenę pakietów wierzytelności, a ich zmiany odnoszone są w wynik bieżącego roku.</p>
Wartość firmy	54 003	54 003	3.6.1 3.9.2 15	<p>Test wartości firmy pod kątem utraty wartości szacowany jest na bazie planowanych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek generujący przepływy. W badanym okresie nie wystąpiła utrata wartości firmy.</p>
Zobowiązania z tyt. Podatku odroczonego	4 057	14 444	3.17	<p>Grupa Kruk posiada kontrolę nad realizacją różnic przejściowych, dlatego tworzy rezerwy na podatek odroczonego w wysokości kwoty podatku dochodowego, przewidywanego do zapłaty w przyszłości (okres 3 lat), w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.</p>

Pozycja	Wartość pozycji, której dotyczy osąd		Nr noty	Przyjęte założenia osądów
	2016 (tys. zł)	2017 (tys. zł)		
Inwestycje	153 525	134 852	16, 29	Grupa Kruk oceniła zawartą w 2016 r. ze wspólnym inwestorem umowę na nabycie pakietów wierzytelności na rynku rumuńskim jako transakcję spełniającą definicję wspólnego działania, a tym samym ujęła w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym tą transakcję jako proporcjonalny udział w aktywach i zobowiązaniach spółki.
Waluta funkcjonalna w spółce InvestCapital	0	(45 125)	10	Spółka InvestCapital przeprowadza istotne transakcje w trzech różnych walutach: EUR, PLN i RON. Grupa Kruk dokonuje oceny prawidłowości dostosowania waluty funkcjonalnej do przeprowadzanych transakcji w okresach kwartalnych biorąc pod uwagę zarówno historyczne jak i planowane transakcje. Walutą funkcjonalną spółki InvestCapital jest EUR.

2.5. Przekształcenie danych porównawczych na 31 grudnia 2016 r.

Dnia 7 listopada 2016 r. oraz 20 grudnia 2016 r. Grupa KRUK nabyła dwie spółki Credit Base International S.r.l oraz Espand Soluciones de Gestion S.L. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 r. dokonano wstępnego, prowizorycznego rozliczenia transakcji nabycia, a ostateczne rozliczenie nastąpiło w okresie 12 miesięcy od daty nabycia. Wynik ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia został zaprezentowany poniżej (noty 14,15,28).

W roku 2017 spółka Credit Base International S.r.l zmieniła nazwę na Kruk Italia S.r.l, a spółka Espand Soluciones de Gestion S.L. na KRUK Espana S.L.

Ze względu na to, iż nabycia powyższych spółek nastąpiły w ostatnim kwartale 2016 roku, zmiany nie mają wpływu na dane na 31 grudnia 2015 r.

Wpływ ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31 grudnia 2016 r. przedstawiono poniżej.

	Nota	31.12.2016 Dane przekształcone	Wpływ ostatecznego rozliczenia ceny nabycia	31.12.2016 Dane przed przekształc eniem
Aktywa				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20	267 384		267 384
Należności z tytułu dostaw i usług	19	13 452		13 452
Inwestycje	16	2 676 202		2 676 202
Pozostałe należności	19	28 145		28 145
Zapasy	18	485		485
Rzeczowe aktywa trwałe	13	27 473		27 473
Wartość firmy	15	54 003	(8 601)	62 604
Inne wartości niematerialne	14	19 693	5 400	14 293
Pozostałe aktywa	21	5 658		5 658
Aktywa ogółem		3 092 496	(3 201)	3 095 697
Kapitały i zobowiązania				
Zobowiązania				
Pochodne instrumenty zabezpieczające	25	-		-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	28	166 047	(3 201)	169 248
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	34 396		34 396
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		4 079		4 079
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	24	1 646 411		1 646 411
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	4 057		4 057
Zobowiązania ogółem		1 854 990	(3 201)	1 858 191
Kapitał własny				
Kapitał akcyjny	22	18 744		18 744
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		288 326		288 326
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających		-		-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		(592)		(592)
Pozostałe kapitały rezerwowe		76 658		76 658
Zyski zatrzymane		854 354		854 354
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		1 237 490	-	1 237 490
Udziały niekontrolujące		14	-	14
Kapitał własny ogółem		1 237 504	-	1 237 504
Kapitały i zobowiązania ogółem		3 092 496	(3 201)	3 095 697

3. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

3.1. Zasady konsolidacji

Grupa konsoliduje jednostki, nad którymi sprawuje kontrolę, tj. jednostki zależne od dnia objęcia kontroli.

Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Wszystkie jednostki Grupy Kapitałowej KRUK konsolidowane są metodą pełną.

Proces konsolidacji sprawozdań finansowych jednostek zależnych metodą pełną polega na sumowaniu poszczególnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów jednostki dominującej oraz jednostek zależnych w pełnej wysokości oraz dokonaniu odpowiednich korekt i wyłączeń konsolidacyjnych.

Wyłączeniu podlega bilansowa wartość udziałów posiadanych przez Jednostkę Dominującą w jednostkach zależnych oraz kapitał własny tych jednostek na moment ich nabycia. Wyłączeniu podlegają w całości:

- 1) wzajemne należności i zobowiązania oraz inne rozrachunki o podobnym charakterze jednostek objętych konsolidacją,
- 2) przychody i koszty operacji gospodarczych dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją,
- 3) zyski lub straty powstałe w wyniku operacji gospodarczych dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją, zawarte w wartości aktywów jednostek podlegających konsolidacji, za wyjątkiem strat, które wskazują na występowanie utraty wartości,
- 4) dywidendy naliczone lub wypłacone przez jednostki zależne jednostce dominującej i innym jednostkom objętym konsolidacją.

3.1.1. Nabycia jednostek

Grupa ujmuje wartość firmy wyliczaną jako wartość godziwą przekazanej zapłaty wliczając rozpoznaną wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej a pomniejszoną o wartość netto nabytych identyfikowalnych aktywów i przejętych zobowiązań wycenianych na dzień nabycia w wartości godziwej.

Wartość przekazanej zapłaty zawiera wartość godziwą przeniesionych aktywów, zobowiązań zaciągniętych przez Grupę wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz udziałów wyemitowanych przez Grupę. Wartość przekazanej zapłaty zawiera również wartość godziwą części zapłaty warunkowej. Jeśli nabycie jednostek powoduje wygaśnięcie wcześniejszych zobowiązań występujących pomiędzy Grupą a jednostką przejmowaną, wówczas wartość zapłaty obniża się o wynikającą z umowy cenę za wygaśnięcie zobowiązania i ujmuje się jako pozostały koszt.

Wartość godziwa wartości niematerialnych nabytych w drodze przejęcia jednostki oparta jest na zdyskontowanych przepływach pieniężnych, których oczekuje się w związku z użytkowaniem lub ewentualną sprzedażą tych aktywów.

Wartość godziwa rzeczowych aktywów trwałych nabytych w wyniku przejęcia jednostek oparta jest na ich wartości rynkowej. Wartość godziwa pozostałych składników rzeczowych aktywów trwałych jest ustalana z zastosowaniem podejścia rynkowego i metod kosztowych, które opierają się na cenach kwotowanych przez rynek dla podobnych składników, o ile informacje te są dostępne, a w uzasadnionych przypadkach opierają się na kosztach zastąpienia.

Zobowiązanie warunkowe jednostki przejmowanej jest uwzględniane przy nabyciu jednostek tylko wtedy, kiedy takie zobowiązanie stanowi obecny obowiązek, wynika z przeszłych zdarzeń oraz jego wartość godziwa może być wiarygodnie oszacowana.

Grupa wycenia wszystkie udziały niekontrolujące w proporcji do udziałów w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej.

Istotne koszty transakcyjne poniesione w związku z nabyciem jednostek, takie jak opłaty z tytułu usług prawnych, due diligence oraz za inne profesjonalne usługi ujmuje się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione.

Nabycia jednostek, w tym funduszy inwestycyjnych zamkniętych, są rozliczane metodą nabycia na dzień nabycia, który jest dniem, w którym Grupa obejmuje kontrolę nad jednostką nabywaną.

3.1.2. Połączenie jednostek

Połączenie jednostek pod wspólną kontrolą odbywa się metodą łączenia udziałów. Łączenie metodą łączenia udziałów polega na sumowaniu poszczególnych pozycji odpowiednich aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów połączonych spółek, według stanu na dzień połączenia, po uprzednim doprowadzeniu ich wartości do jednolitych metod wyceny i dokonaniu odpowiednich wyłączeń. W wyniku połączenia nie powstaje wartość firmy.

3.1.3. Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą, w tym fundusze inwestycyjne. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli aż do momentu jej wygaśnięcia. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały ujednolicone z zasadami przyjętymi przez Grupę.

3.2. Waluty obce

3.2.1. Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w walutach funkcjonalnych jednostek Grupy z zastosowaniem kursu kupna lub kursu sprzedaży walut z dnia zawarcia transakcji stosowanym przez bank, z którego usług jednostka korzysta.

Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na koniec okresu sprawozdawczego według średniego kursu banku centralnego dla danej waluty ogłoszonego na ten dzień. Różnice

kursowe wynikające z wyceny aktywów i zobowiązań pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego stanowią różnice pomiędzy wyceną według zamortyzowanego kosztu w walucie funkcjonalnej na początku okresu sprawozdawczego, skorygowaną o naliczone odsetki i dokonane płatności w trakcie okresu sprawozdawczego, a wartością według zamortyzowanego kosztu w walucie obcej przeliczoną według średniego kursu banku centralnego na koniec okresu sprawozdawczego.

Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań denominowane w walutach obcych wyceniane według kosztu historycznego są przeliczane według średniego kursu banku centralnego ogłoszonego w dniu dokonania transakcji.

Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu banku centralnego obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

Różnice kursowe z przeliczenia na walutę funkcjonalną ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu.

3.2.2. Przeliczanie jednostki działającej za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając wartość firmy i korekty do wartości godziwej na dzień nabycia dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego.

Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach. W przypadku zbycia jednostek działających za granicą, częściowego lub w całości, odpowiednie kwoty ujęte w kapitale własnym są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Różnice kursowe dotyczące pozycji pieniężnych w postaci należności w stosunku do jednostki działającej za granicą, których rozliczenie nie jest planowane bądź prawdopodobne w dającej się przewidzieć przyszłości są częścią inwestycji netto w jednostce działającej za granicą i są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako różnice kursowe z przeliczenia.

3.3. Instrumenty finansowe

3.3.1. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Nabyte pakiety wierzytelności są to masowe pakiety przeterminowanych zobowiązań (np. z tytułu kredytów konsumenckich, opłat za media itp.) nabywane przez Grupę w ramach umów cesji wierzytelności za cenę znacząco niższą od wartości nominalnej tych zobowiązań. Grupa zalicza nabyte przed 1 stycznia 2014 roku pakiety wierzytelności do aktywów finansowych wyznaczonych do kategorii wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na to, że zostały wyznaczone do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia. Od 1 stycznia 2014 wszystkie nabywane pakiety wierzytelności klasyfikowane są do kategorii pożyczki i należności. Klasyfikacja ta odzwierciedla strategię zarządzania nabytymi pakietami, która począwszy od tego dnia, skupia się na maksymalizacji wartości wpłat.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego.

Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zalicza się składnik aktywów spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na koniec okresu sprawozdawczego bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat/ sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej). Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowo); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Nabyte pakiety wierzytelności

Pakiety wierzytelności nabyte przed 1 stycznia 2014 roku ujmowane są początkowo w księgach według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej. Koszty związane z transakcją nabycia ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Nabyte przed 1 stycznia 2014 roku pakiety wierzytelności Grupa wycenia nie rzadziej niż cztery razy w rocznym okresie sprawozdawczym, nie później niż na koniec każdego kwartału kalendarzowego. Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień wyceny ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej obliczonej przy zastosowaniu modelu estymacji opartego na szacunkach w zakresie zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych, obejmujących wpłaty i koszty windykacji na poziomie rynkowym.

Wartość godziwa nabytych pakietów wierzytelności wyliczana jest w oparciu o przewidywane przyszłe przepływy pieniężne związane z pakietami wierzytelności, zdyskontowane stopą odzwierciedlającą ryzyko kredytowe związane z danym pakietem.

Stopa użyta do dyskontowania oczekiwanych przepływów odzwierciedla ryzyko kredytowe związane z danym pakietem. Ryzyko kredytowe jest oceniane w odniesieniu do przepływów z całego pakietu wierzytelności, a nie do przepływów generowanych przez poszczególne osoby zadłużone. Przy początkowym ujęciu, stopa dyskontowa jest oczekiwaną wewnętrzną stopą zwrotu uwzględniającą cenę zakupu oraz szacowane przepływy ustalone na dzień nabycia pakietu. Na każdy dzień wyceny Grupa weryfikuje przyjęte stopy dyskontowe tak, aby uwzględniały one aktualną stopę wolną od ryzyka oraz premię za ryzyko związaną z ryzykiem kredytowym dla danego pakietu. Premia za ryzyko dla danego pakietu nie ulega zmianie.

Szacowane przepływy pieniężne ustalane są przede wszystkim w oparciu o:

- zakładaną skuteczność stosowanych narzędzi windykacyjnych,
- skalę ich stosowania w odniesieniu do poszczególnych pakietów (dotychczasową i planowaną),
- dotychczasową historię spłat.

Przy ustalaniu terminów wystąpienia przepływów Grupa bierze pod uwagę zakładany moment wystąpienia przepływów wynikający z zastosowania poszczególnych narzędzi windykacyjnych. Przewidywany okres uzyskiwania wpływów z windykacji danego pakietu oparty jest na danych historycznych Grupy w tym zakresie.

W przypadku portfeli z nowych rynków, gdzie Grupa posiada krótką historię odrębnych danych wynikowych bądź ich nie posiada, do szacowania przepływów wykorzystuje się wiedzę operacyjną zebraną dotychczas na tych rynkach uzupełnioną o dane i obserwacje z rynków, na których Grupa posiada doświadczenie i gromadzi dane historyczne co do kształtowania się przyszłych przepływów.

Szacowane przepływy z pakietów wierzytelności obejmują część kapitałową pakietów oraz odsetki ustalone w oparciu o stopę dyskontową. Otrzymana część kapitałowa ujmowana jest jako zmniejszenie wartości księgowej pakietów natomiast część odsetkowa ujmowana jest jako przychód bieżącego okresu. Ponadto, w przychodach bieżącego okresu ujmowane są zmiany wartości godziwej wynikające ze zmian szacunków dotyczących oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego pakietu oraz zmian w stopie dyskontowej, ale tylko w elemencie stopy wolnej od ryzyka. Powyższe kwoty są prezentowane jako przychody operacyjne z uwagi na to, że windykacja nabytych pakietów wierzytelności jest prowadzona przy użyciu zasobów, których wykorzystanie jest ujmowane w ramach kosztów działalności operacyjnej.

Aktualizacja wartości zakupionych pakietów wierzytelności definiowana jest jako zmiana ich wartości godziwej, spowodowana zmianą stóp procentowych oraz/lub zmianą szacunków dotyczących przyszłych przepływów pieniężnych. Różnice pomiędzy rzeczywistymi wpłatami a prognozowanymi zaliczane są do pozycji „przychody odsetkowe skorygowane o wpłaty rzeczywiste” i prezentowane jako przychody.

Portfele wierzytelności detalicznych na potrzeby prowadzonych analiz oraz przygotowywania prognoz wpływów podlegają grupowaniu. Prognoza wpływów opracowywana jest dla wyodrębnionych grup prognostycznych, a nie dla pojedynczych pakietów. Stosowane są trzy poziomy grupowania, wyróżnione za pomocą następujących kryteriów:

I poziom grupowania – kryterium kraju, z którego pochodzi pakiet wierzytelności

II poziomu grupowania – kryterium zastosowanej metody wyceny (wg wartości godziwej)

III poziomu grupowania – kryterium daty nabycia pakietu wierzytelności.

Data nabycia pakietu wierzytelności pozwala określić stadium procesu obsługi w Grupie, w którym znajduje się pakiet wierzytelności. Grupowane są pakiety znajdujące się w zbliżonym stadium. W tym przekroju Grupa wprowadziła poniższy mechanizm podziału:

- finalnie prognoza przygotowana dla każdej z grup prognostycznych jest dzielona w obrębie grup na poszczególne portfele wierzytelności z wykorzystaniem kluczy opartych na danych historycznych,
- portfele zabezpieczone zarówno hipoteczne jak i korporacyjne nie podlegają grupowaniu. Prognoza wpłat przygotowywana jest dla każdego pakietu z osobna.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego zalicza się do aktywów trwałych.

Do pożyczek i należności Grupa zalicza udzielone pożyczki oraz należności z tytułu dostaw i usług oraz pakiety wierzytelności zakupione od 1 stycznia 2014 r.

Nabyte pakiety wierzytelności

Pakiety wierzytelności są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Początkowe ujęcie w księgach następuje w dacie zakupu, w cenie zakupu powiększonej o koszty transakcyjne.

Na podstawie pierwotnej prognozy przepływów pieniężnych, uwzględniającej wartość początkową (cenę zakupu powiększoną o koszty transakcyjne), wyznaczana jest efektywna stopa procentowa równa wewnętrznej stopie zwrotu, stosowana do dyskontowania szacowanych przepływów pieniężnych, która pozostaje niezmienna przez cały okres utrzymywania portfela.

Przychody odsetkowe naliczane są od wartości portfela ustalonego na podstawie modelu zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, o której mowa powyżej, i ujmowane są w zysku

lub stracie bieżącego okresu. Przychód z tytułu odsetek w całości rozpoznawany jest jako zwiększenie wartości portfela. Rzeczywiste przepływy otrzymywane w okresie w wyniku windykacji, w całości rozpoznawane są jako zmniejszenie wartości portfela.

Wartość składnika aktywów na koniec okresu sprawozdawczego jest równa jego wartości początkowej (cena nabycia powiększona o koszty transakcyjne) powiększonej o przychody odsetkowe oraz pomniejszonej o rzeczywiste przepływy oraz dodatkowo zmodyfikowanej o aktualizację (zmianę) szacunków przepływów pieniężnych. W efekcie wartość składnika aktywów na koniec okresu sprawozdawczego jest równa zdyskontowanej wartości oczekiwanych przepływów pieniężnych.

Ponadto, w przychodach bieżącego okresu ujmowane są zmiany wartości pakietu wynikające ze zmian szacunków co do terminów i kwot dotyczących przyszłych przepływów pieniężnych dla danego portfela.

Portfele wierzytelności detalicznych na potrzeby prowadzonych analiz oraz przygotowywania prognoz wpływów podlegają grupowaniu. Prognoza wpływów opracowywana jest dla wyodrębnionych grup prognostycznych, a nie dla pojedynczych pakietów. Stosowane są trzy poziomy grupowania, wyróżnione za pomocą następujących kryteriów:

I poziom grupowania – kryterium kraju, z którego pochodzi pakiet wierzytelności

II poziomu grupowania – kryterium zastosowanej metody wyceny (wg metody zamortyzowanego kosztu)

III poziomu grupowania – kryterium daty nabycia pakietu wierzytelności.

Data nabycia pakietu wierzytelności pozwala określić stadium procesu obsługi w Grupie, w którym znajduje się pakiet wierzytelności. Grupowane są pakiety znajdujące się w zbliżonym stadium. W tym przekroju Grupa wprowadziła poniższy mechanizm podziału:

- finalnie prognoza przygotowana dla każdej z grup prognostycznych jest dzielona w obrębie grup na poszczególne portfele wierzytelności z wykorzystaniem kluczy opartych na danych historycznych,
- portfele zabezpieczone zarówno hipoteczne jak i korporacyjne nie podlegają grupowaniu. Prognoza wpłat przygotowywana jest dla każdego pakietu z osobna.

Pożyczki Novum

Pożyczki Novum wyceniane są według metody zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej i ujmowane po pomniejszeniu o odpisy z tytułu utraty wartości. W ramach prowadzonej działalności NOVUM udzielane są pożyczki konsumenckie w wysokości do 10 000 zł na okres od 3 do 12 miesięcy. Usługa NOVUM skierowana jest głównie do osób zadłużonych wobec Grupy KRUK, które spłaciły swoje zadłużenie lub regularnie je spłacają.

Głównym założeniem metody ewidencji jest podział portfela NOVUM na 4 przedziały w zależności od stopnia przeterminowania pożyczek.

Opis metody ewidencji:

- w każdym miesiącu wyceny wartość zdyskontowanych przyszłych rat oraz kapitał zapadły NOVUM dzielony jest na 4 następujące przedziały w zależności od liczby dni przeterminowania, [0-30 DPD]; [31-60 DPD]; [61<=DPD]; [pożyczki wypowiedziane],
- suma wartości przyszłych rat oraz wartość kapitału zapadłego ze wszystkich przedziałów stanowi wartość księgową całego portfela:

$$\text{Wartość księgową portfela} = \sum_i^4 \text{Wartość przyszłych rat}_i + \sum_i^4 \text{Wartość kapitału zapadłego}_i$$

gdzie:

- i: numer przedziału (DPD- liczba dni od najstarszej zaległości),
- wartość przyszłych rat - NPV przyszłych przepływów pieniężnych z portfela pożyczek obliczana na podstawie harmonogramu spłat rat wymaganych w przyszłości,
- wartość kapitału zapadłego – wartość kapitału wymaganego na podstawie harmonogramu spłat a niespłaconego przez klientów,
- w każdym miesiącu wyceny obliczane są współczynniki szkodowości dla każdego przedziału (szkodowość w danym przedziale ustalana jest na podstawie danych historycznych o saldach wymaganych i wpłatach od pożyczkobiorców),
- wartość odpisu aktualizującego w miesiącu wyceny jest sumą odpisów aktualizujących we wszystkich przedziałach wyliczanych zgodnie z dotychczasową formułą:

$$\begin{aligned} \text{Odpis aktualizujący}(T) &= \sum_i^4 \text{Odpis aktualizujący}(T)_i \\ &= \sum_i^4 \text{Wartość przyszłych rat}(T)_i * \text{szkodowość}(T)_i \\ &+ \sum_i^4 \text{Wartość kapitału zapadłego}(T)_i * \text{szkodowość}(T)_i \end{aligned}$$

Wartość odpisu aktualizującego przypadająca na miesiąc wyceny jest różnicą odpisu z bieżącego oraz poprzedniego miesiąca wyceny.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. Dla instrumentów kapitałowych w przypadku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

3.3.2. Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Zobowiązania finansowe są ujmowane na dzień zawarcia transakcji, w której Grupa staje się stroną umowy zobowiązującej do wydania instrumentu finansowego.

Grupa wyłącza z ksiąg zobowiązanie finansowe, kiedy zobowiązanie zostanie spłacone, umorzone lub ulegnie przedawnieniu.

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych oraz zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Grupa klasyfikuje zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi do kategorii innych zobowiązań finansowych. Tego typu zobowiązania finansowe początkowo ujmowane są w wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Wartość godziwa, szacowana dla celów ujawnienia, jest obliczana na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kwoty głównej i zapłaty odsetek, zdyskontowanych z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej obowiązującej na koniec okresu sprawozdawczego. W przypadku leasingu finansowego, rynkową stopę procentową ustala się przez odniesienie do podobnych umów leasingowych. Zobowiązania o krótkim terminie płatności oraz zobowiązania, dla których stopy procentowe są na bieżąco aktualizowane o zmiany stóp bazowych nie są dyskontowane, ponieważ ich wartość księgowa odpowiada w przybliżeniu ich wartości godziwej.

Grupa posiada następujące zobowiązania finansowe: kredyty, zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.

Grupa prezentuje zobowiązania z tytułu zakupu pakietów w ramach zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

3.3.3. Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń

Stosowanie rachunkowości zabezpieczeń

Warunkiem stosowania rachunkowości zabezpieczeń przez Grupę KRUK jest spełnienie wszystkich wymogów wymienionych poniżej:

- w momencie desygnacji relacji zabezpieczającej istnieje formalna dokumentacja zawierająca opis powiązania zabezpieczającego, cel zarządzania ryzykiem, strategię ustanowienia zabezpieczenia, identyfikacje instrumentu zabezpieczającego i pozycji lub transakcji zabezpieczanej, charakter zabezpieczanego ryzyka, oraz sposób oceny efektywności relacji zabezpieczającej,
- zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem, zgodnie z dokumentacją dotyczącą poszczególnych relacji zabezpieczających,
- przyszła transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia jest wysoce prawdopodobna i podlega ryzyku zmiany przepływów pieniężnych, które będą miały wpływ na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia z tytułu zabezpieczanego ryzyka można wiarygodnie ocenić, na podstawie wyceny przepływów pieniężnych związanych z pozycją zabezpieczaną,
- ocena efektywności relacji zabezpieczającej jest dokonywana na każdy okres sprawozdawczy, nie rzadziej niż raz na kwartał.

Zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń

W przypadkach wymienionych poniżej Grupa KRUK zaprzestaje stosować rachunkowość zabezpieczeń:

- relacja zabezpieczająca przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na kapitał z aktualizacji wyceny przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale z aktualizacji wyceny oraz rozlicza do rachunku zysków i strat przez okres, w którym pozycja zabezpieczana trafia do rachunku zysków i strat,
- instrument zabezpieczony wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub rozliczony. W rezultacie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na kapitał z aktualizacji wyceny przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale z aktualizacji wyceny oraz rozlicza do rachunku zysków i strat przez okres, w którym pozycja zabezpieczana trafia do rachunku zysków i strat;

- realizacji planowanej transakcji przestają być wysoce prawdopodobne. W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na kapitał z aktualizacji wyceny przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujemnie się w rachunku zysków i strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przed zmiennością przepływów pieniężnych w związku z zidentyfikowanym rodzajem ryzyka, związanym z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem, lub z wysoce prawdopodobną przyszłą transakcją, i które mogłyby wpływać na rachunek zysków i strat, jest zabezpieczeniem przepływów pieniężnych.

Zmiany wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego wyznaczonego jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane są bezpośrednio w innych dochodach całkowitych w części stanowiącej efektywną część zabezpieczenia. Część nieefektywną zabezpieczenia ujemnie się w rachunku zysków i strat. Ponadto kwoty odniesione bezpośrednio na kapitał z aktualizacji wyceny przenoszone są do rachunku zysków i strat, w tym samym okresie lub okresach, w których wpływ zabezpieczanej transakcji jest odnoszony na rachunek zysków i strat.

Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Testy wykonywane są z częstotliwością kwartalną.

3.4. Rzeczowe aktywa trwałe

3.4.1. Ujęcie oraz wycena

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujemnie się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania, a także wynagrodzeń bezpośrednich (w przypadku wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych we własnym zakresie). Rabaty, upusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika środków trwałych oraz środków trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do końca okresu sprawozdawczego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach, gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym się znajdował. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane jako część tego urządzenia.

Koszty finansowania zewnętrznego związane z nabyciem lub wytworzeniem określonych aktywów zwiększają cenę nabycia lub koszt wytworzenia tych aktywów.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów. Zyski i straty ze zbycia składnika rzeczowych aktywów określa się na podstawie porównania przychodów ze zbycia z wartością księgową zbytych aktywów i ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu w pozycji pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

3.4.2. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z tymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Wartość bieżąca usuniętych części składnika rzeczowych aktywów trwałych jest wyłączana z ksiąg. Nakłady ponoszone w związku z bieżącym utrzymaniem składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmovane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia.

3.4.3. Amortyzacja

Wysokość odpisów amortyzacyjnych ustala się w oparciu o cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną.

Koszt amortyzacji ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, co możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów. Składniki aktywów użytkowanych na podstawie umowy leasingu finansowego lub innej umowy o podobnym charakterze amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres trwania umowy leasingu lub okres użytkowania, chyba że Grupa posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu. Grunty nie są amortyzowane.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych:

Budynki (inwestycje w obcych obiektach)	10-40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	3-10 lat
Środki transportu	4-5 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

3.5. Nieruchomości inwestycyjne

Grupa w ramach prowadzonego procesu windykacji pakietów własnych dokonuje przejęcia wybranych nieruchomości. Nieruchomości przejęte utrzymywane są ze względu na przyrost wartości, pozyskanie przychodów z przyszłych umów najmu bądź przychody ze sprzedaży. Wartość nieruchomości ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w momencie uzyskania praw do rozporządzania nieruchomością, tj. w momencie prawomocnego orzeczenia sądu i zalicza na poczet zadłużenia dłużnika. Nieruchomości inwestycyjne wycenia się początkowo według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne wykazywane są w wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości

godziwej nieruchomości inwestycyjnej są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu. Wycena do wartości godziwej dokonywana jest raz na rok przez wewnętrznego rzeczoznawcę.

Nieruchomości inwestycyjne zaprzestaje ujmować się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w momencie stwierdzenia braku uzyskiwania korzyści ekonomicznych lub sprzedaży. Różnica pomiędzy wartością księgową a przychodem ze sprzedaży ujmowana jest w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

3.6. Wartości niematerialne

3.6.1. Wartość firmy

Wartość firmy powstaje w związku z przejęciem jednostek zależnych. Metody wyceny wartości firmy w momencie jej początkowego ujęcia zostały opisane w nocie 3.1.1.

Wycena po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy nie jest amortyzowana. Co najmniej raz na rok wartość firmy jest testowana pod kątem utraty wartości. Szacunki i osądy wykorzystywane do określenia odpisów z tytułu utraty wartości zaprezentowano w nocie 3.9.2.

3.6.2. Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe nabyte lub wytworzone we własnym zakresie przez Grupę wartości niematerialne o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Grupa zalicza do wartości niematerialnych i prawnych koszty zakończonych prac rozwojowych. Warunki zaliczania do aktywów kosztów prac rozwojowych prowadzonych przez jednostkę na własne potrzeby, poniesione przed zastosowaniem nowej technologii są następujące:

- program lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone,
- techniczna przydatność programu lub technologii została stwierdzona i odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie jednostka podjęła decyzję o wytwarzaniu tych produktów lub stosowaniu technologii,
- koszty prac rozwojowych zostaną pokryte, według przewidywań, przychodami ze stosowania tych programów lub technologii.

3.6.3. Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady, w tym nakłady na wytworzone we własnym zakresie: znaki towarowe, wartość firmy i markę są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia.

3.6.4. Amortyzacja

Wysokość odpisów amortyzacyjnych ustala się w oparciu o cenę nabycia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną.

Koszt amortyzacji ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika wartości niematerialnych, innego niż wartość firmy, od momentu stwierdzenia jego przydatności do użytkowania, co możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Oprogramowanie 5 lat

Koszty prac rozwojowych 1-5 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

3.6.5. Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa, a następnie pomniejszane o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Umowy leasingowe nie będące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny i nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

3.7. Inwestycje

Inwestycje obejmują:

- Zakupione pakiety wierzytelności wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, dla których zasady wyceny opisane są w punkcie 3.3.1,
- Pakiety wierzytelności wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu, dla których zasady wyceny opisane są w punkcie 3.3.1 oraz 3.9.1,
- Nieruchomości inwestycyjne, dla których zasady wyceny opisane są w punkcie 3.5,
- Udzielone pożyczki, dla których zasady wyceny opisane są w punkcie 3.3.1 oraz 3.9.1.

3.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują w szczególności środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy. Środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. W przypadku środków zgromadzonych na rachunkach bankowych wartość nominalna na koniec okresu sprawozdawczego obejmuje naliczone odsetki.

3.9. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

3.9.1. Aktywa finansowe

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego dokonywana jest ocena, czy zaistniały obiektywne przesłanki świadczące o utracie wartości składników aktywów finansowych innych niż wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy. Uznaje się, że składnik aktywów finansowych utracił wartość, gdy po jego początkowym ujęciu pojawiły się obiektywne przesłanki wystąpienia zdarzenia, mogącego mieć negatywny, wiarygodnie oszacowany wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

W przypadku należności i udzielonych pożyczek do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych zalicza się niespłacenie albo zaleganie w spłacie długu przez osobę zadłużoną; restrukturyzację długu osoby zadłużonej, na którą Grupa wyraziła zgodę ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych osoby zadłużonej, a której w innym wypadku Grupa by nie udzieliła; okoliczności świadczące o wysokim poziomie prawdopodobieństwa bankructwa osoby zadłużonej lub emitenta; zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych.

Grupa ocenia przesłanki świadczące o utracie wartości należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności na poziomie pojedynczego składnika aktywów.

Dokonując oceny utraty wartości portfeli wierzytelności Grupa wykorzystuje historyczne trendy w zakresie realizacji wpłat i działań na portfelach, uwzględniając przewidywaną realizację w przyszłości.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest jako różnica między ich wartością księgową, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie straty ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu i zmniejszają wartość bieżącą aktywów finansowych, przy czym Grupa kontynuuje naliczanie odsetek od zaktualizowanych aktywów. Jeżeli późniejsze okoliczności świadczą o ustaniu przesłanek powodujących powstanie utraty wartości, wówczas odwrócenie odpisu aktualizującego ujmowane jest w zysku lub stracie bieżącego okresu.

3.9.2. Aktywa niefinansowe

Wartość księgową aktywów niefinansowych, innych niż zapasy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów lub ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne. Wartość odzyskiwalna wartości firmy, nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdadne do użytkowania jest szacowana każdego roku w tym samym terminie.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne (OWSP) definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej,

która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów i grup aktywów.

Grupa dokonuje oceny utraty wartości ujętej wartości firmy grupując ośrodki wypracowujące środki pieniężne tak, aby szczebel organizacji, nie wyższy niż wyodrębniony segment operacyjny, na którym przeprowadza się tę ocenę odzwierciedlał najniższy szczebel organizacji, na którym Grupa monitoruje wartość firmy dla potrzeb wewnętrznych.

Dla celów testów na utratę wartości, wartość firmy nabytą w procesie połączenia jednostek gospodarczych alokuje się do tych ośrodków generujących środki pieniężne, dla których spodziewane jest uzyskanie efektów synergii z połączenia.

Aktywa wspólne (korporacyjne) Grupy nie generują osobnych wpływów pieniężnych. Jeśli występuje przesłanka utraty wartości aktywów korporacyjnych, wówczas wartość odzyskiwalna jest ustalana dla tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których przynależą aktywa korporacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie, kiedy wartość księgowa składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Odpis wartości firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznane w poprzednich okresach, są poddawane na każdy koniec okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do określenia wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości początkowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

3.10. Kapitał własny

Akcje zwykłe ujmuje się w kapitale własnym w wysokości określonej w statucie jednostki dominującej i zarejestrowanej w Krajowym Rejestrze Sądowym. Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji zwykłych i opcji na akcje, skorygowane o wpływ podatków, pomniejszają wartość kapitału.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest w wysokości różnicy pomiędzy ceną emisyjną a wartością nominalną wyemitowanych akcji.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z zysków zatrzymanych zgodnie z celem określonym w uchwale.

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą są ujmowane zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 3.2.2.

3.11. Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz z tyt. kredytów i pożyczek

Zasady wyceny zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych zobowiązań finansowych zostały opisane w punkcie 3.3.2.

3.12. Świadczenia pracownicze

3.12.1. Program określonych składek

Programy określonych składek to programy świadczeń po okresie zatrudnienia, na mocy których Grupa wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu i nie będzie ciążył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek. Zobowiązanie do wniesienia składek do programu emerytalnego określonych składek jest ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając zysk lub stratę okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę. Kwoty zapłacone z góry ujmuje się jako składnik aktywów jeśli takie opłacenie kosztów z góry doprowadzi do obniżenia przyszłych płatności lub ich refundacji. Składki należne w ramach programu określonych składek, które są wymagalne w okresie dłuższym niż 12 miesięcy po zakończeniu okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę, dyskontuje się do ich wartości bieżącej.

3.12.2. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia.

Grupa ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych lub planów podziału zysku, jeśli na Grupie ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat na podstawie usług świadczonych przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

3.12.3. Płatności w formie akcji własnych (program opcji menadżerskich)

Wartość przyznanych pracownikom praw do nabycia akcji Jednostki Dominującej po określonej cenie (opcji) jest ujmowana jako koszt w korespondencji ze wzrostem kapitału własnego. Wartość programu jest początkowo szacowana na dzień przyznania go pracownikom. Ujmowanie wartości opcji w wyniku Grupy rozłożone jest na okres, w którym pracownicy nabywają bezwarunkowo prawa do nabycia akcji. Wartość programu jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i na dzień ostatecznego nabycia uprawnień do otrzymania opcji, poprzez zmianę liczby opcji, do których realizacji zgodnie z oczekiwaniami Grupy nabyte zostaną bezwarunkowe prawa. Wszystkie zmiany w wartości programu są ujmowane jako korekta poprzednich księgowani w bieżącym okresie. Wartość pojedynczego prawa nie zmienia się, chyba że nastąpi istotna modyfikacja warunków programu, np. ceny realizacji, liczby przyznanych praw, warunków nabycia uprawnień, itp. w takim przypadku wartość pojedynczego prawa może się jedynie zwiększyć.

W wycenie programu wykorzystano model Blacka-Scholesa. Wybrany model uwzględnia główne czynniki wpływające na koszt ujmowany przez Grupę:

- przewidywany kurs akcji w momencie realizacji opcji (w oparciu o kursy historyczne i ich zmienność),

- okres nabywania uprawnień do opcji,
- termin i warunki realizacji opcji,
- stopę wolną od ryzyka.

Wyceniając program przyjęto, że wszystkie warunki przydziału opcji zostaną spełnione oraz że wszyscy uprawnieni obejmą przyznane opcje, a następnie je zrealizują tj. wykupią odpowiadające im akcje w pierwszym dniu po zakończeniu okresu nabywania uprawnień. Programy opcji menadżerskich został opisany w notcie 22.

3.13. Rezerwy

Rezerwa zostaje ujęta wtedy, gdy na Grupie ciąży wynikający z przeszłych zdarzeń obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek, którego wartość można wiarygodnie oszacować i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem korzyści ekonomicznych. Rezerwy są ustalane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z zastosowaniem stopy przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko związane z danym zobowiązaniem. Odwracanie dyskonta ujmowane jest jako koszt finansowy.

3.14. Przychody

3.14.1. Przychody z windykacji

Przychody z windykacji obejmują przychody ze sprzedaży usług windykacyjnych (windykacja na zlecenie) oraz przychody z nabytych pakietów wierzytelności.

Przychody z windykacji pakietów zleconych

Przychody z pakietów zleconych stanowią prowizje należne za zwindykowane wierzytelności. Przychody takie są rozpoznawane memoriałowo w okresie świadczenia usługi na podstawie procenta od zwindykowanych kwot.

Przychody z windykacji nabytych pakietów wierzytelności

Przychody z pakietów wierzytelności wycenianych metodą wartości godziwej

Szacowane przepływy z pakietów wierzytelności obejmują część kapitałową pakietów oraz odsetki ustalone w oparciu o stopę dyskontową. Otrzymana część kapitałowa ujmowana jest jako zmniejszenie wartości księgowej pakietów natomiast część odsetkowa ujmowana jest jako przychód bieżącego okresu. Ponadto, w przychodach bieżącego okresu ujmowane są zmiany wartości godziwej wynikające ze zmian szacunków dotyczących oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego pakietu oraz zmian w stopie dyskontowej. Powyższe kwoty są prezentowane jako przychody operacyjne z uwagi na to, że windykacja nabytych pakietów wierzytelności stanowi podstawową działalność Grupy KRUK.

Aktualizacja wartości nabytych pakietów wierzytelności definiowana jest jako zmiana ich wartości godziwej, spowodowana zmianą stóp procentowych oraz/lub zmianą szacunków dotyczących przyszłych przepływów pieniężnych.

Przychody z pakietów wierzytelności wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu

Na podstawie pierwotnej prognozy przepływów pieniężnych, uwzględniającej wartość początkową (cenę nabycia powiększoną o koszty transakcyjne), wyznaczana jest efektywna stopa procentowa, stosowana do dyskontowania szacowanych przepływów pieniężnych, która pozostaje niezmienna przez cały okres utrzymywania pakietu.

Przychody odsetkowe naliczane są od wartości pakietu ustalonego na podstawie modelu zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, o której mowa powyżej, i ujmowane są w bieżącym okresie w wyniku finansowym. Przychód z tytułu odsetek w całości rozpoznawany jest jako zwiększenie wartości pakietu. Rzeczywiste przepływy otrzymywane w okresie w wyniku windykacji, w całości rozpoznawane są jako zmniejszenie wartości pakietu. Ponadto, w przychodach bieżącego okresu ujmowane są zmiany wartości pakietu wynikające ze zmian szacunków co do terminów i kwot dotyczących oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego pakietu.

3.14.2. Sprzedaż pozostałych usług

Przychody ze sprzedaży pozostałych usług wykazywane są w wysokości odpowiadającej wartości godziwej otrzymanej zapłaty, pomniejszonej o wartość zwrotów, opustów i rabatów.

Przychody ze sprzedaży pozostałych usług zawierają również przychody z tytułu udzielonych pożyczek, rozliczane przy pomocy efektywnej stopy procentowej, pomniejszone o odpisy aktualizujące.

3.15. Opłaty leasingowe

Opłaty z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są liniowo przez okres leasingu w zysku lub stracie bieżącego okresu. Korzyści otrzymane w zamian za podpisanie umowy leasingu stanowią integralną część całkowitych kosztów leasingu i ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu przez okres trwania umowy leasingu. Minimalne opłaty leasingowe ponoszone w związku z leasingiem finansowym są rozdzielane na część stanowiącą koszty finansowe oraz część zmniejszającą stan niespłaconego zobowiązania. Część stanowiąca koszt finansowy jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do stanu niespłaconego zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane poprzez korektę wartości minimalnych opłat leasingowych w czasie pozostałego okresu leasingu, gdy korekta zostaje potwierdzona.

3.16. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe obejmują przychody odsetkowe związane z zainwestowanymi przez Grupę środkami (za wyjątkiem przychodów dotyczących nabytych pakietów wierzytelności, patrz 3.3 oraz przychodów dotyczących pożyczek udzielonych w ramach działalności operacyjnej (patrz 3.3), należne dywidendy oraz odwrócenie odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych. Przychody odsetkowe ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Dywidendę ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu na dzień, kiedy Grupa nabywa prawo do jej otrzymania.

Koszty finansowe obejmują koszty odsetkowe związane z finansowaniem zewnętrznym, odwracanie dyskonta od ujętych rezerw oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych. Koszty finansowania ze-

wewnętrznego nie dające się bezpośrednio przypisać do nabycia, wytworzenia, budowy lub produkcji określonych aktywów są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty z tytułu różnic kursowych wykazuje się w kwocie netto.

3.17. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w zysku lub stracie bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Przy ustalaniu kwoty podatku bieżącego i odroczonego Grupa bierze pod uwagę wpływ niepewności dotyczących możliwości powstania dodatkowych zobowiązań podatkowych. Niemniej fakty i okoliczności, które mogą zaistnieć w przyszłości, mogą wpłynąć na ocenę prawidłowości istniejących lub przeszłych zobowiązań podatkowych.

Podatek bieżący jest to oczekiwana kwota zobowiązań lub należności z tytułu podatku od dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalona z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień sprawozdawczy oraz korekty zobowiązania podatkowego dotyczącego lat poprzednich.

Podatek odroczony ujmuje się w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością wykazywaną w sprawozdaniu z sytuacji finansowej a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Odroczony podatek dochodowy nie jest ujmowany w przypadku następujących różnic przejściowych:

- różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i nie wpływa ani na zysk lub stratę bieżącego okresu ani na dochód do opodatkowania,
- różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości,
- różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Podatek odroczony jest wyceniany z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane wtedy, gdy przejściowe różnice odwrócą się, przy czym za podstawę przyjmowane są przepisy podatkowe obowiązujące prawnie lub faktycznie do dnia sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane, jeżeli Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty bieżących zobowiązań i aktywów podatkowych i pod warunkiem, że aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub na różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczyć zobowiązanie.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego związane z nierozliczoną stratą podatkową, niewykorzystaną ulgą podatkową i ujemnymi różnicami przejściowymi, są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na ich zrealizowanie. Aktywa z tytułu podatku odroczonego podlegają ponownej ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i obniża się je w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z nimi korzyści w podatku dochodowym.

3.18. Zysk na jedną akcję

Grupa prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję dla akcji zwykłych. Podstawowy zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie zysku lub straty przypadającej posiadaczom akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w okresie, skorygowaną o posiadane przez Grupę akcje własne. Rozwodniony zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie skorygowanego zysku lub straty przypadającej dla posiadaczy akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych skorygowaną o posiadane akcje własne oraz o efekty rozładniające potencjalnych akcji.

3.19. Raportowanie segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią Grupy zaangażowaną w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami Grupy. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Wyniki operacyjne każdego segmentu, które są raportowane do organu odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce dominującej, obejmują zarówno pozycje, które mogą zostać bezpośrednio przypisane do danego segmentu, jak i te mogące być przypisane pośrednio, na podstawie uzasadnionych przesłanek. Pozycje nieprzyporządkowane dotyczą głównie aktywów wspólnych (korporacyjnych) (głównie dotyczące zarządu jednostki), kosztów związanych z siedzibą jednostki, aktywów i zobowiązań z tytułu podatku dochodowego.

3.20. Nowe standardy i interpretacje niezastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym

Szereg nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji nie jest jeszcze obowiązujących dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2017 r. i nie zostały one zastosowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Spośród nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji te zamieszczone poniżej mogą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe. Grupa ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których są obowiązujące po raz pierwszy.

3.20.1. Zmiany obowiązujących standardów i interpretacji

Następujące zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz interpretacji, zatwierdzonych przez Unię Europejską („MSSF UE”) mają zastosowanie do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później:

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
MSSF 15 <i>Przychody z umów z klientami</i>	<p>Standard ten zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF. W szczególności, w wyniku przyjęcia nowego standardu przestaną obowiązywać MSR 18 <i>Przychody</i>, MSR 11 <i>Umowy o usługę budowlaną</i> oraz związane z nimi interpretacje.</p> <p>Zgodnie z nowym standardem jednostki będą stosować pięciostopniowy model, aby określić moment ujęcia przychodów oraz ich wysokość. Model ten zakłada, że przychody powinny być ujęte wówczas, gdy (lub w stopniu, w jakim) jednostka przekazuje klientowi kontrolę nad towarami lub usługami, oraz w kwocie, do jakiej jednostka oczekuje być uprawniona. Zależnie od spełnienia określonych kryteriów, przychody są:</p>	Grupa nie oczekuje, aby Standard miał znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2018 r.

	<p>- rozkładane w czasie, w sposób obrazujący wykonanie umowy przez jednostkę, lub</p> <p>- ujmowane jednorazowo, w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami jest przeniesiona na klienta.</p> <p>Standard zawiera nowe wymogi dotyczące ujawnień, zarówno ilościowych jak i jakościowych, mających na celu umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie charakteru, kwoty, momentu ujęcia i niepewności odnośnie przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami.</p>		
MSSF 9 Instrumenty Finansowe (2014)	<p>Nowy standard zastępuje zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena wytyczne na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych, w tym wytyczne dotyczące utraty wartości. MSSF 9 eliminuje też istniejące obecnie w MSR 39 kategorie aktywów finansowych: utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności.</p> <p>Zgodnie z wymogami nowego standardu, w momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe winny być klasyfikowane do jednej z trzech kategorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu; • aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; lub • aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. 	<p>Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe Opis zmian i ich wpływu został przedstawiony poniżej w punkcie 3.20.2.</p>	<p>1 stycznia 2018 r.</p>

	<p>Składnik aktywów finansowych jest klasyfikowany do kategorii wycenianych po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu, jeżeli spełnione są następujące dwa warunki:</p> <ul style="list-style-type: none">• aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu; oraz• jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału. <p>W sytuacji, gdy powyższe warunki nie są spełnione (jak to ma miejsce na przykład w przypadku instrumentów kapitałowych innych jednostek), składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej.</p> <p>Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku bieżącego okresu, za wyjątkiem aktywów utrzymywanych w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów zarówno w celu uzyskania przepływów pieniężnych z kontraktów jak i ich sprzedaż – dla tych aktywów zyski i straty z wyceny ujmowane są w innych całkowitych dochodach.</p> <p>Ponadto w przypadku, gdy inwestycja w instrument kapitałowy nie jest przeznaczona do obrotu, MSSF 9 daje możliwość dokonania nieodwracalnej decyzji o wycenie takiego instrumentu finansowego, w momencie początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Wybór takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach w związku z powyższą wyceną nie</p>		
--	---	--	--

	<p>mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do wyniku bieżącego okresu.</p> <p>Nowy standard zachowuje niemal wszystkie dotychczasowe wymogi MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączenia aktywów finansowych i zobowiązań finansowych. MSSF 9 wymaga jednak, aby zmiana wartości godziwej dotycząca zmiany ryzyka kredytowego zobowiązania finansowego wyznaczonego w momencie początkowego ujęcia jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy były prezentowane w innych całkowitych dochodach. Jedynie pozostała część zysku lub straty z wyceny do wartości godziwej ma być ujmowana w wyniku bieżącego okresu. W przypadku jednak, gdyby zastosowanie tego wymogu powodowało brak współmierności przychodów i kosztów lub gdyby zobowiązanie finansowe wynikało z zobowiązań do udzielenia pożyczki lub umów gwarancji finansowych, cała zmiana wartości godziwej byłaby ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu.</p> <p>W zakresie szacunku utraty wartości aktywów finansowych MSSF 9 zastępuje model „straty poniesionej” zawarty w MSR 39 modelem „straty oczekiwanej”, co oznacza, że zdarzenie powodujące powstanie straty nie musiałyby poprzedzać jej rozpoznania i utworzenia odpisu. Nowe zasady mają na celu zapobieganie sytuacjom, w których odpisy na straty kredytowe są tworzone zbyt późno i w niewystarczającej wysokości.</p> <p>W skrócie, model oczekiwanej straty wykorzystuje dwa podejścia do szacowania straty, zgodnie z którymi strata jest ustalana na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none">• straty kredytowej oczekiwanej w okresie 12 miesięcy, albo		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności (ang. life-time expected loss). <p>To, które podejście zostanie zastosowane zależy od tego, czy w przypadku danego składnika aktywów od momentu początkowego ujęcia nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego. W przypadku, jeśli ryzyko kredytowe związane z aktywami finansowymi nie wzrosło istotnie w porównaniu do jego poziomu z momentu początkowego ujęcia, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie w okresie 12 miesięcy. W przypadku natomiast, jeśli nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie przez cały okres życia instrumentu, zwiększając tym samym wysokość ujętego odpisu. Standard przyjmuje przy tym założenie, zgodnie z którym - w przypadku braku przeciwnych argumentów – wystarczającym kryterium dla rozpoznania straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności jest wystąpienie zaległości w spłacie wynoszącej 30 dni.</p>		
<p>Zmiany do MSSF 15 <i>Przychody z umów z klientami</i></p>	<p>Zmiany do MSSF 15 wyjaśniają niektóre wymogi Standardu oraz zawierają szereg uproszczeń w zakresie okresu przejściowego dla jednostek, które wdrażają nowy Standard.</p> <p>Zmiany wyjaśniają w jaki sposób należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonywać identyfikacji zobowiązań umownych (obietnicy przeniesienia towarów lub usług); • określać czy spółka działa we własnym imieniu dostarczając towary lub świadcząc usługi, czy działa jako agent (jest odpowiedzialna za zorganizowanie dostarczenia towarów lub świadczenie usług); oraz 	<p>Grupa nie oczekuje, aby Zmiany miały znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.</p>	<p>1 stycznia 2018 r.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> określać, czy przychód z udzielenia licencji powinien być ujęty jednorazowo czy rozłożony w czasie. <p>Ponadto, zmiany zawierają dwa dodatkowe uproszczenia, których celem jest ułatwienie spółkom pierwszego zastosowania Standardu oraz redukcja związanego z nim kosztu.</p>		
Zmiany do MSSF 4 (umowy ubezpieczeniowe)	<p>Zmiany wprowadzają dwa opcjonalne rozwiązania, podejście nakładkowe oraz podejście odraczające, w celu zmniejszenia wpływu różnych dat wejścia w życie MSSF 9 <i>Instrumenty Finansowe</i> oraz mającego się ukazać standardu dotyczącego umów ubezpieczeniowych. Różne daty wejścia w życie tych przepisów mogą spowodować czasową zmienność wykazywanych wyników oraz niedopasowania księgowe.</p> <p>Zmiany wprowadzają:</p> <ul style="list-style-type: none"> opcje dla spółek wystawiających umowy ubezpieczeniowe, aby zmienność wyników wynikającą z zastosowania MSSF 9 ujmować w innych całkowitych dochodach do czasu wejścia w życie nowego standardu dotyczącego umów ubezpieczeniowych; oraz opcję dla spółek, których działalność jest przede wszystkim związana z ubezpieczeniami, czasowego zwolnienia ze stosowania MSSF 9 do roku 2021. Spółki, które odroczą zastosowanie MSSF 9, będą nadal stosowały przepisy MSR 39 <i>Instrumenty Finansowe</i>. 	Grupa nie oczekuje, aby Zmiany miały znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2018 r.
MSSF 16 <i>Leasing</i>	MSSF 16 zastępuje MSR 17 <i>Leasing</i> oraz związane z tym standardem interpretacje. W odniesieniu do leasingobiorców nowy Standard eliminuje występujące obecnie rozróżnienie pomiędzy leasingiem finansowym oraz	Grupa jest w trakcie analizy wpływu nowego Standardu, jednakże nie spodziewa się, aby miał on	1 stycznia 2019 r.

	<p>operacyjnym. Ujęcie leasingu operacyjnego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej spowoduje rozpoznanie nowego składnika aktywów – prawa do użytkowania przedmiotu leasingu – oraz nowego zobowiązania – zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu. Prawa do użytkowania aktywów w leasingu podlegać będą umorzeniu natomiast od zobowiązania naliczane będą odsetki. Spowoduje to powstanie większych kosztów w początkowej fazie leasingu, nawet w przypadku gdy jego strony uzgodniły stałe opłaty roczne.</p> <p>Ujęcie umów leasingu u leasingodawcy w większości przypadków pozostanie niezmienione w związku z utrzymanym podziałem na umowy leasingu operacyjnego oraz finansowego.</p>	<p>istotny wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe lub wpłynął istotnie na warunki umów kredytowych.</p>	
--	---	---	--

3.20.2. Wpływ standardu MSSF 9 na sprawozdanie skonsolidowane Grupy

Grupa planuje przyjąć nowy standard MSSF 9 od wymaganej daty wejścia w życie. Efekt zastosowania zasad w zakresie klasyfikacji, wyceny oraz utraty wartości, określonych zgodnie z wymogami nowego Standardu, Grupa ujmuje jako korektę bilansu otwarcia na dzień 1 stycznia 2018 r. bez korygowania okresów porównawczych. W trakcie 2017 roku Grupa zakończyła ocenę skutków wpływu wejścia w życie tego standardu we wszystkich trzech aspektach.

(a) Klasyfikacja i wycena

Zgodnie z wymogami MSSF 9 i jednostka klasyfikuje składnik dłużnych aktywów finansowych jako wyceniany po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie albo w wartości godziwej na podstawie modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla składnika dłużnych aktywów finansowych.

Grupa oceniła, że nabyte przed 1 stycznia 2014 r. pakiety wierzytelności wyceniane w wartości godziwej będą od 1 stycznia 2018 r. wyceniane w zamortyzowanym koszcie, gdyż test modelu biznesowego potwierdził zasadność zastosowania tej metody. Szacunkowy wpływ ww. zmiany na wartość inwestycji oraz na wynik lat ubiegłych jest dodatni i wynosi 29.605 tys. zł.

(b) Utrata wartości

MSSF 9 wymaga od Grupy ujęcia wpływu oczekiwanych strat kredytowych na wszystkie posiadane aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, czyli na nabyte pakiety wierzytelności, udzielone pożyczki jak również na należności handlowe.

Wyceniane w zamortyzowanym koszcie pakiety wierzytelności zawierają korektę z tytułu wpływu oczekiwanych w przyszłości strat kredytowych. Mając na uwadze, że Grupa nabywa pakiety wierzytelności z istotną utratą wartości, wpływ tej utraty wartości jest ujęty już w cenie nabycia.

Wpływ wyższych odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, które zgodnie z regulacjami nowego standardu odzwierciedlają dodatkowo oczekiwaną w przyszłości utratę wartości tych aktywów szacuje się na 1.435 tys. zł.

(c) Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa oceniła, że zawierane historycznie kontrakty zabezpieczające, zgodnie z regulacjami MSSF 9 nadal kwalifikują się do stosowania rachunkowości zabezpieczeń i nie mają wpływu na wyniki pokazane w zyskach lat ubiegłych.

Grupa nie zidentyfikowała innych pozycji, których klasyfikacja lub wycena uległaby zmianie na skutek wprowadzenia MSSF 9.

Poniżej zaprezentowano wpływ zmiany MSSF 9 na poszczególne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej:

Na dzień 31 grudnia 2017 r.
w tysiącach złotych

	01.01.2018 Dane przekształcone	Wpływ MSSF 9	31.12.2017
Aktywa			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	173 284	-	173 284
Należności z tytułu dostaw i usług	16 041	(582)	16 623
Inwestycje	3 198 908	29 605	3 169 303
Pozostałe należności	63 391	(853)	64 244
Zapasy	494	-	494
Rzeczowe aktywa trwałe	28 669	-	28 669
Inne wartości niematerialne	26 830	-	26 830
Wartość firmy	54 003	-	54 003
Pochodne instrumenty zabezpieczające	8 637	-	8 637
Pozostałe aktywa	18 042	-	18 042
Aktywa ogółem	3 588 298	28 170	3 560 128
Kapitały i zobowiązania			
Zobowiązania			
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 375	-	1 375
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	143 449	-	143 449
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	28 715	-	28 715
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	14 401	-	14 401
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	1 897 223	-	1 897 223
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14 444	-	14 444
Rezerwy	-	-	-
Zobowiązania ogółem	2 099 607	-	2 099 607
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny	18 808	-	18 808
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	293 581	-	293 581
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających	5 882	-	5 882
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	(56 619)	-	(56 619)
Pozostałe kapitały rezerwowe	86 805	-	86 805
Zyski zatrzymane	1 140 131	28 170	1 111 961
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	1 488 588	28 170	1 460 418
Udziały niekontrolujące	102	-	102
Kapitał własny ogółem	1 488 690	28 170	1 460 520
Kapitały i zobowiązania ogółem	3 588 298	28 170	3 560 128

3.20.3. Standardy i interpretacje opublikowane, ale jeszcze nieprzyjęte

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
MSSF 14 <i>Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe</i>	<p>Ten przejściowy standard:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zezwala jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy na kontynuowanie dotychczasowych zasad ujmowania aktywów i zobowiązań regulacyjnych zarówno przy pierwszym zastosowaniu MSSF, jak i w sprawozdaniach finansowych za późniejsze okresy; • wymaga, aby jednostki prezentowały aktywa i zobowiązania regulacyjne oraz ich zmiany w odrębnych pozycjach w sprawozdaniach finansowych; oraz • wymaga szczegółowych ujawnień umożliwiających określenie rodzaju oraz ryzyk związanych z regulowanymi stawkami, w związku z którymi rozpoznano aktywa i zobowiązania regulacyjne zgodnie z tym przejściowym standardem. 	Nie oczekuje się, aby omawiany przejściowy standard miał znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy, ponieważ obejmuje on jedynie jednostki stosujące MSSF po raz pierwszy.	<p>1 stycznia 2016 r.</p> <p><i>(Komisja Europejska podjęła decyzję o niezatwierdzeniu omawianego przejściowego standardu w oczekiwaniu na standard właściwy)</i></p>
Sprzedaż lub Przekazanie Aktywów Pomędzy Inwestorem a Spółką Stowarzyszoną lub Wspólnym Przedsięwzięciem (Zmiany do MSSF 10 <i>Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe</i> oraz do MSR 28 <i>Jednostki Stowarzyszone</i>)	Zmiany usuwają istniejącą niespójność między wymaganiami MSSF 10 oraz MSR 28 w kwestii ujmowania utraty kontroli nad spółką zależną, która wnoszona jest do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Podczas gdy MSR 28 ogranicza zysk lub stratę wynikającą z wniesienia aktywów niepieniężnych do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia do wysokości zaangażowania kapitałowego innych podmiotów w tej jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, MSSF 10 nakazuje rozpoznanie całego zysku lub straty na utracie kontroli nad jednostką zależną.	Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania zmiany mogą mieć wpływ na skonsolidowane sprawozdanie Grupy, jednakże wpływ ten nie został jeszcze oszacowany.	<p>1 stycznia 2016 r.</p> <p><i>(Komisja Europejska podjęła decyzję o odroczeniu zatwierdzenia tych zmian na czas nieokreślony)</i></p>

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
	<p>Zmiany wymagają ujęcia całości zysku lub straty w przypadku, gdy przeniesione aktywa spełniają definicję przedsięwzięcia w rozumieniu MSSF 3 <i>Połączenia Jednostek Gospodarczych</i> (niezależnie czy przedsięwzięcie ma formę jednostki zależnej czy też nie). Częściowe rozpoznanie zysku lub straty (do wysokości zaangażowania kapitałowego innych podmiotów) nastąpi w przypadku gdy transakcja dotyczy aktywów nie stanowiących przedsięwzięcia, nawet jeśli te aktywa znajdowały się w jednostce zależnej.</p>		
<p>Zmiany do MSSF 2 (<i>Płatności na bazie akcji</i>)</p>	<p>Zmiany doprecyzowujące sposób ujęcia niektórych transakcji płatności na bazie akcji, zawierają wymogi w zakresie ujmowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wpływu warunków nabycia uprawnień oraz warunków innych niż warunki nabycia uprawnień na wycenę transakcji płatności na bazie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych; • transakcji na bazie akcji z cechami rozliczenia netto z uwzględnieniem obowiązków wynikających z wymogów podatkowych; oraz • modyfikacji warunków transakcji na bazie akcji, które zmieniają klasyfikację tych transakcji z rozliczanych w środkach pieniężnych na rozliczane w instrumentach kapitałowych. 	<p>Grupa nie oczekuje, aby Zmiany miały znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.</p>	<p>1 stycznia 2018 r.</p>

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
<p>Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2014-2016</p>	<p>Doroczne ulepszenia MSSF 2014-2016 zawierają 3 zmiany do standardów. Głównie zmiany:</p> <ul style="list-style-type: none"> usuwają krótkoterminowe zwolnienia dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy (MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej Po Raz Pierwszy) dotyczących, między innymi, przepisów przejściowych MSSF 7 <i>Instrumenty finansowe: Ujawnienia</i> w zakresie ujawnień danych porównawczych oraz przeniesienia aktywów finansowych, oraz MSR 19 <i>Świadczenia pracownicze</i>; wyjaśniają że wymogi MSSF 12 <i>Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach</i> (z wyjątkiem ujawnień skróconych informacji finansowych zgodnie z paragrafami B10-B16 tego standardu) mają również zastosowanie w odniesieniu do udziałów w spółce zależnej, stowarzyszonej, wspólnym przedsięwzięciu oraz strukturyzowanej jednostki nieobjętej konsolidacją, które są zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 <i>Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana</i>; oraz wyjaśniają, że wybór w zakresie odstępstwa od stosowania metody praw własności zgodnie z MSR 28 <i>Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach</i> powinien być dokonany oddzielnie w odniesieniu do każdej jednostki 	<p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p>	<p>1 stycznia 2018 r. (za wyjątkiem zmian do MSSF 12 które obowiązują w stosunku do okresów rocznych zaczynających się 1 stycznia 2017 r. lub później)</p>

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
	stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia oraz wyjaśniają, kiedy tego wyboru należy dokonać.		
KIMSF 22 <i>Transakcje w Obcej Walucie oraz Zaliczki</i>	KIMSF 22 zawiera wytyczne w zakresie kursu wymiany walut, którego należy użyć dla wykazania transakcji w obcej walucie (takiej jak transakcja przychodowa), w przypadku gdy płatność jest dokonana lub otrzymana wcześniej w formie zaliczki, oraz wyjaśnia, że datą tych transakcji jest dzień początkowego ujęcia rozliczeń międzyokresowych czynnych lub przychodów przyszłych okresów związanych z zaliczką. W przypadku transakcji, w których następuje szereg płatności, dokonanych lub otrzymanych, dla każdej takiej transakcji jest ustalana osobna data transakcji.	Grupa nie oczekuje, aby KIMSF 22 miał znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2018 r.
Zmiany do MSR 40 <i>Nieruchomości Inwestycyjne</i>	Zmiany zawierają wyjaśnienia w zakresie przeniesienia, do lub z nieruchomości inwestycyjnych: <ul style="list-style-type: none"> • przeniesienie do lub z nieruchomości inwestycyjnych powinno nastąpić tylko w przypadku zmiany sposobu wykorzystania nieruchomości; oraz • wraz ze zmianą sposobu wykorzystania nieruchomości powinna nastąpić ocena czy nieruchomość kwalifikuje się jako nieruchomość inwestycyjna. 	Grupa nie oczekuje, aby Zmiany miały znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2018 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
MSSF 17 <i>Umowy Ubezpieczeniowe</i>	<p>MSSF 17, który zastępuje przejściowy standard MSSF 4 <i>Umowy Ubezpieczeniowe</i>, zawiera zasady ujmowania, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dla umów ubezpieczeniowych będących w jego zakresie. W przeciwieństwie do wymogów MSSF 4, w dużej mierze pozwalających na kontynuację dotychczas stosowanej polityki rachunkowości opartej o przepisy lokalne, MSSF 17 wprowadza nowy kompleksowy model (ogólny model wyceny). Model ten łączy obecnie stosowane ujęcie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej z ujęciem zysku w okresie, w którym świadczona jest ochrona ubezpieczeniowa, a także posiada następujące cechy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jest oparty na koncepcji wypełnienia zobowiązań wynikających z umowy oraz wykorzystuje aktualne założenia, - przewiduje jedną zasadę ujmowania przychodów w celu odzwierciedlenia świadczonej usługi, - może być zmodyfikowany dla niektórych umów. 	Grupa nie oczekuje, aby Standard miał znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2021 r.
KIMSF 23 <i>Niepewność Związana z Ujęciem Podatku Dochodowego</i>	KIMSF 23 wyjaśnia ujęcie podatku dochodowego, w przypadku gdy zastosowane podejście nie zostało jeszcze zaakceptowane przez organy podatkowe, oraz ma na celu zwiększenie przejrzystości. Kluczową z punktu widzenia KIMFS 23 kwestią jest ocena prawdopodobieństwa zaakceptowania wybranego ujęcia podatkowego przez organy podatkowe. W przypadku jeśli jest prawdopodobne, że organy podatkowe	Grupa jest w trakcie analizy wpływu KIMSF 23 na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2019 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
	<p>zaakceptują ujęcie podatkowe, co do którego występuje niepewność, to należy ująć podatki w sprawozdaniu finansowym spójnie z zeznaniami podatkowymi bez odzwierciedlenia niepewności w ujęciu podatku bieżącego oraz odroczonego. W przeciwnym wypadku podstawę opodatkowania (lub stratę podatkową), wartości podatkowe oraz niewykorzystane straty podatkowe należy ująć w kwocie, która w lepszy sposób odzwierciedli rozstrzygnięcie niepewności, przy wykorzystaniu jednego najbardziej prawdopodobnego wyniku bądź wartości oczekiwanej (sumy ważonych prawdopodobieństwem możliwych rozwiązań). Jednostka musi założyć, że organy podatkowe dokonają weryfikacji niepewnego ujęcia podatkowego oraz mają pełną wiedzę o tym zagadnieniu.</p>		
<p>Zmiany do MSSF 9 <i>Instrumenty Finansowe</i></p>	<p>Zmiany zezwalają, aby wyceniać aktywa finansowe z opcją przedpłaty, które zgodnie z warunkami umownymi są instrumentami o przepływach pieniężnych stanowiących jedynie spłatę nierozliczonej kwoty nominalnej i zapłaty odsetek od tej kwoty, za tak zwanym wynagrodzeniem ujemnym, w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, zamiast w wartości godziwej przez wynik, jeśli te aktywa finansowe spełniają pozostałe mające zastosowanie wymogi MSSF 9.</p>	<p>Grupa nie oczekuje, aby Zmiany miały znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.</p>	<p>1 stycznia 2019 r.</p>

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
Zmiany do MSR 28 <i>Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsiębiorstwach</i>	Zmiany wyjaśniają, że jednostki ujmuje inwestycje w jednostkach zależnych oraz wspólnych przedsiębiorstwach, dla których nie jest stosowana metoda praw własności, zgodnie z wymogami MSSF 9 <i>Instrumenty Finansowe</i> .	Grupa nie oczekuje, aby Zmiany miały znaczący wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2019 r.

4. Segmenty sprawozdawcze oraz informacje o obszarach geograficznych

Informacje o segmentach sprawozdawczych

Grupa wyodrębnia przedstawione poniżej podstawowe segmenty sprawozdawcze. Podstawą wskazanego poniżej podziału jest kryterium istotności przychodów oraz udziału inwestycji w skonsolidowanym sprawozdaniu. Nie rzadziej niż raz na kwartał Prezes Zarządu Jednostki Dominującej dokonuje przeglądu wewnętrznych raportów kierownictwa każdej wyodrębnionej działalności gospodarczej. Działalność operacyjna poszczególnych segmentów sprawozdawczych Grupy jest następująca:

- Pakiety nabyte: windykacja zakupionych pakietów wierzytelności;
- Pakiety zlecone: windykacja pakietów prowadzona na zlecenie, w imieniu partnerów biznesowych;
- Pozostałe: pośrednictwo finansowe, udzielanie pożyczek, udostępnianie informacji gospodarczych.

Informacje odnośnie wyników każdego segmentu sprawozdawczego przedstawiono poniżej. Podstawową miarą efektywności każdego segmentu sprawozdawczego jest marża pośrednia, która została podana w wewnętrznych raportach kierownictwa analizowanych przez Prezesa Zarządu Jednostki Dominującej. Marża pośrednia segmentu wykorzystywana jest do pomiaru jego efektywności, gdyż kierownictwo jest przekonane, że taka informacja jest najbardziej odpowiednia dla oceny wyniku danego segmentu w porównaniu do innych jednostek działających w tej branży.

Działalność operacyjna skupiona jest na kilku obszarach geograficznych – w Polsce, Rumunii, Czechach na Słowacji oraz w Niemczech, Hiszpanii i we Włoszech.

Ze względu na miejsce i skalę prowadzenia działalności wyróżniono trzy główne obszary geograficzne:

- Polska,
- Rumunia,
- Włochy,
- Pozostałe rynki zagraniczne.

W przypadku prezentowania informacji w podziale na obszary geograficzne, przychód obszaru jest oparty na geograficznym rozmieszczeniu oddziałów windykacyjnych.

Przychody z usług windykacyjnych oraz przychody z pozostałych produktów pochodzą od partnerów biznesowych zewnętrznych.

Informacje o segmentach sprawozdawczych

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r.

	Polska	Rumunia	Włochy	Pozostałe rynki zagraniczne	RAZEM
Przychody	551 925	436 158	13 281	54 090	1 055 453
Nabyte pakiety wierzytelności	501 693	427 192	9 446	33 412	971 743
Usługi windykacyjne	25 751	8 839	3 835	20 678	59 102
Pozostałe produkty	24 481	127	-	-	24 608
Koszty bezpośrednie i pośrednie					(466 034)
Nabyte pakiety wierzytelności	-	-	-	-	(412 505)
Usługi windykacyjne	-	-	-	-	(44 210)
Pozostałe produkty	-	-	-	-	(9 319)
Marża pośrednia (*)					589 419
Nabyte pakiety wierzytelności	-	-	-	-	559 238
Usługi windykacyjne	-	-	-	-	14 892
Pozostałe produkty	-	-	-	-	15 289
Koszty ogólne	-	-	-	-	(147 910)
Amortyzacja	-	-	-	-	(18 677)
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	5 896
Pozostałe koszty operacyjne (nieprzypisane)	-	-	-	-	(7 957)
Przychody/koszty finansowe	-	-	-	-	(85 587)
Zysk przed opodatkowaniem	-	-	-	-	335 184
Podatek dochodowy	-	-	-	-	(39 987)
Zysk netto	-	-	-	-	295 198
Wartość bilansowa pakietów wierzytelności	1 434 171	857 117	534 377	294 897	3 120 562

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

	Polska	Rumunia	Włochy	Pozostałe rynki zagraniczne	RAZEM
Przychody	423 766	311 917	9 073	38 642	783 398
Nabyte pakiety wierzytelności	370 667	307 058	9 073	38 133	724 931
Usługi windykacyjne	26 831	4 859	-	509	32 199
Pozostałe produkty	26 268	-	-	-	26 268
Koszty bezpośrednie i pośrednie					(306 841)
Nabyte pakiety wierzytelności	-	-	-	-	(270 665)
Usługi windykacyjne	-	-	-	-	(23 283)
Pozostałe produkty	-	-	-	-	(12 894)
Marża pośrednia (*)					476 556
Nabyte pakiety wierzytelności	-	-	-	-	454 266
Usługi windykacyjne	-	-	-	-	8 916
Pozostałe produkty	-	-	-	-	13 374
Koszty ogólne	-	-	-	-	(117 267)
Amortyzacja	-	-	-	-	(13 538)
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	8 773
Pozostałe koszty operacyjne (nieprzypisane)	-	-	-	-	(5 501)
Przychody/koszty finansowe	-	-	-	-	(62 675)
Zysk przed odpodatkowaniem	-	-	-	-	286 347
Podatek dochodowy	-	-	-	-	(37 671)
Zysk netto	-	-	-	-	248 677
Wartość bilansowa pakietów wierzytelności	1 318 110	751 692	342 130	229 014	2 640 946

(*) Marża pośrednia – przychody operacyjne – koszty operacyjne

5. Przychody

w tysiącach złotych	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody z windykacji nabytych pakietów wierzytelności	971 743	724 931
Przychody z usług windykacyjnych	59 102	32 199
Przychody z pozostałych usług	24 608	26 268
	1 055 453	783 398

Przychody z nabytych pakietów wierzytelności

w tysiącach złotych	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody odsetkowe skorygowane o wpłaty rzeczywiste	872 653	636 521
Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności	88 709	84 229
Sprzedaż wierzytelności	1 989	384
Przejęcie nieruchomości	7 768	3 718
Sprzedaż nieruchomości	624	79
	971 743	724 931

Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności

w tysiącach złotych	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Weryfikacja prognozy wpływów	104 827	82 599
Zmiana wynikająca ze zmiany stopy dyskontowej	(2 303)	(1 480)
Zyski/(straty) z różnic kursowych	(13 816)	3 110
	88 709	84 229

Grupa w cyklu kwartalnym dokonuje weryfikacji projekcji wpływów z portfeli wierzytelności, w konsekwencji co kwartał rozpoznaje zmiany wartości portfeli. W 2017 r. sumaryczna wartość aktualizacji z tego tytułu wyniosła 104.827 tys. zł (2016 r.: 82.599 tys. zł) i została zaliczona do przychodów z nabytych portfeli.

Na przychody z nabytych pakietów wierzytelności składają się:

Przychody z pakietów wierzytelności wycenianych w wartości godziwej

w tysiącach złotych	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody odsetkowe skorygowane o wpłaty rzeczywiste	310 341	315 137
Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności	175 445	144 506
Sprzedaż wierzytelności	753	-
Przejęcie nieruchomości	1 200	1 837
Sprzedaż nieruchomości	(13)	(83)
	487 726	461 397

Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności wycenianych w wartości godziwej

w tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Weryfikacja prognozy wpływów	180 664	143 659
Zmiana wynikająca ze zmiany stopy dyskontowej	(2 303)	(1 480)
Zyski/(straty) z różnic kursowych	(2 917)	2 327
	175 445	144 506

Aktualizacja prognozy wpływów oparta jest przede wszystkim o analizy:

- zachowań osób zadłużonych oraz skuteczności stosowanych narzędzi windykacyjnych,
- zmian kursów walut wobec PLN (dla pakietów wierzytelności niewycenianych w walucie funkcjonalnej).

Zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami rachunkowości przychody i zyski z tytułu inwestycji w pakiety wierzytelności wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy prezentowane są w przychodach operacyjnych jako przychody z windykacji nabytych pakietów.

Przychody z pakietów wierzytelności wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu

w tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody odsetkowe skorygowane o wpłaty rzeczywiste	562 312	321 384
Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności	(86 736)	(60 277)
Sprzedaż wierzytelności	1 235	384
Przejęcie nieruchomości	6 569	1 881
Sprzedaż nieruchomości	637	162
	484 017	263 534

Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu

w tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Weryfikacja prognozy wpływów	(75 837)	(61 060)
Zyski/(straty) z różnic kursowych	(10 899)	783
	(86 736)	(60 277)

Przychody z usług windykacyjnych

Na przychody z usług windykacyjnych składają się prowizje, które wynoszą od 2% do 49% windykowanych kwot. Wysokość prowizji zależy od przeterminowania sprawy oraz ewentualnej wcześniejszej windykacji. Najistotniejszy partner biznesowy Grupy generuje 2,3% przychodów z windykacji pakietów zleconych (2016 r.: 10,89%).

6. Pozostałe przychody operacyjne

w tysiącach złotych

	01.01.2017 -	01.01.2016 -
Nota	31.12.2017	31.12.2016
Refakturowane koszty usług i opłat sądowych	2 508	371
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych	916	324
Zwrot odszkodowań z tytułu szkód komunikacyjnych	753	718
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności	29 250	862
Rozwiązanie rezerw	-	3 805
Spisanie zobowiązań	-	863
Pozostałe	1 469	1 831
	5 896	8 773

7. Usługi obce

w tysiącach złotych

	01.01.2017 -	01.01.2016 -
	31.12.2017	31.12.2016
Usługi doradcze	(36 947)	(27 112)
Usługi pocztowe i kurierskie	(23 889)	(12 207)
Usługi windykacyjne	(21 110)	(6 320)
Wynajem pomieszczeń i eksploatacja	(18 187)	(13 956)
Usługi bankowe	(6 109)	(2 185)
Usługi łączności	(5 926)	(4 194)
Usługi informatyczne	(5 815)	(3 916)
Usługi pomocnicze pozostałe	(4 974)	(2 879)
Najem pozostały	(2 765)	(1 256)
Usługi drukowania	(2 537)	(1 188)
Usługi marketingowe i zarządzania	(1 981)	(871)
Ochrona	(1 322)	(829)
Usługi rekrutacyjne	(1 169)	(983)
Usługi remontowo-konserwacyjne	(909)	(230)
Usługi pakowania	(435)	(386)
Naprawa samochodów	(306)	(862)
Usługi transportowe	(82)	(41)
	(134 462)	(79 415)

8. Pozostałe koszty operacyjne

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Opłaty sądowe		(143 430)	(92 642)
Podatki i opłaty		(42 817)	(34 108)
Zużycie materiałów i energii		(14 472)	(11 301)
Reklama		(1 466)	(5 413)
Podróże służbowe		(8 428)	(4 664)
Szkolenie pracowników		(4 573)	(3 811)
Ubezpieczenia samochodów		(1 834)	(1 278)
Koszty reprezentacji		(1 377)	(1 052)
Straty z tytułu szkód komunikacyjnych		(844)	(759)
Odpisy aktualizujące wartość należności	29	(164)	(475)
Ubezpieczenia majątkowe		(544)	(337)
Pozostałe		(10 476)	(3 577)
		(230 426)	(159 417)

9. Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Wynagrodzenia	(196 654)	(144 272)
Ubezpieczenia emerytalne i rentowe (programy określonych składek)	(34 245)	(25 227)
Ubezpieczenia społeczne pozostałe	(14 677)	(12 425)
Składka na PFRON	(1 290)	(1 152)
Koszt programu opcji rozliczany w instrumentach kapitałowych	(10 147)	(7 702)
	(257 013)	(190 778)

10. Przychody i koszty finansowe

Ujęte jako zysk lub strata bieżącego okresu

Przychody finansowe

w tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody z tytułu odsetek od lokat bankowych	310	363
	<u>310</u>	<u>363</u>

Koszty finansowe

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Koszty z tytułu odsetek i prowizji dotyczących zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(88 116)	(62 758)
Różnice kursowe netto	(1 087)	(280)
Koszty/przychody z tytułu odsetek od instrumentów zabezpieczających	3 306	-
	<u>(85 897)</u>	<u>(63 038)</u>

Koszty/przychody finansowe prezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych nie zawierają różnic kursowych z transakcji wewnątrzgrupowych.

Ujęte w innych całkowitych dochodach

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą

w tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Różnice kursowe z przeszacowania jednostek działających za granicą	(56 027)	7 082
Przypadające na:		
Akcjonariuszy jednostki dominującej	(56 027)	7 082
Koszt finansowy rozpoznany bezpośrednio w innych całkowitych dochodach	(56 027)	7 082

w tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
InvestCapital Ltd.	(46 219)	(65)
Secapital S.a.r.l.	(21 767)	5 253
KRUK Italia S.r.l	10 459	23
Kruk Deustschland GmbH	(1 635)	1 179
KRUK Espana S.L.	(548)	(821)
KRUK Romania S.r.l.	(375)	66
Itacapital S.r.l	879	-
KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o.	1 738	955
Pozostałe	1 441	492
	(56 027)	7 082

11. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w zysku lub stracie oraz w całkowitych dochodach za dany okres

w tysiącach złotych

<i>Nota</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Podatek dochodowy (część bieżąca ujęta w zysku lub stracie)		
Podatek dochodowy(*)	(28 040)	(30 670)
Podatek dochodowy (część odroczone ujęta w zysku lub stracie)		
Powstanie/odwrócenie różnic przejściowych	17 (9 007)	(7 001)
Podatek dochodowy ujęty w zysku lub stracie	<u>(39 987)</u>	<u>(37 671)</u>
Podatek dochodowy (część odroczone ujęta w innych całkowitych dochodach)		
Powstanie/odwrócenie różnic przejściowych	17 (1 380)	-
Podatek dochodowy ujęty w innych całkowitych dochodach	<u>(1 380)</u>	<u>-</u>
	<u>(41 367)</u>	<u>(37 671)</u>

(*) Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy oraz korekta podatku dochodowego za rok 2014 w kwocie 2.940 tys. z

Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

w tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk przed opodatkowaniem	335 184	286 348
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z zysków lub strat	(39 987)	(37 671)
Zysk przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stopy podatkowej 19%	418 555	327 339
Zysk przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stopy podatkowej 16%	17 406	991
Strata przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stopy podatkowej 19%	(12 996)	(19 519)
Strata przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stopy podatkowej 25%	(13 365)	(4 331)
Strata przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stopy podatkowej 27,9%	(63 347)	(8 694)
Strata przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stopy podatkowej 30%	(11 164)	(9 438)
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą w Polsce stopę podatkową (19%)	(78 551)	(62 153)
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą w Czechach stopę podatkową (19%)	1 495	3 669
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą w Rumunii stopę podatkową (16%)	(2 785)	(159)
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą w Hiszpanii stopę podatkową (25%)	3 341	1 083
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą we Włoszech stopę podatkową (27,9%)	17 674	2 426
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą w Niemczech stopę podatkową (30%)	3 349	2 831
Podatek obliczony w oparciu o obowiązujące w poszczególnych krajach stopy podatkowe	<u>(55 477)</u>	<u>(52 303)</u>
Wpływ kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	15 490	14 632
Wpływ przychodów zwolnionych z opodatkowania	-	-
	<u>(39 987)</u>	<u>(37 671)</u>
Efektywna stopa podatkowa (%)	11,93%	13,16%

Efektywna stawka podatkowa odbiega od obowiązujących stawek podatkowych z uwagi na fakt, że konsolidacją są objęte jednostki, których działalność podlega odroczonemu opodatkowaniu podatkiem dochodowym w momencie realizacji dochodu lub w momencie wypłaty dywidendy.

Ryzyko podatkowe

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania potencjalnie wysokich kar i grzywien wraz z relatywnie wysokimi odsetkami, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Grupa uważa, że zapłaciła w terminie wszystkie należne podatki, kary i odsetki karne. Dla wszystkich niepewnych pozycji podatkowych w przypadku, których obecne prawodawstwo oraz komunikacja z urzędami skarbowymi nie udziela wystarczających wskazówek, Grupa przeprowadziła analizę aktualnych przepisów podatkowych i interpretacji oraz dokonała prawidłowego ich zastosowania.

Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres czterech lat w Hiszpanii, pięciu lat w Polsce, Czechach i Niemczech, sześciu lat we Włoszech oraz przez okres siedmiu lat w Rumunii i na Słowacji.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej w Polsce zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR ale, dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej, w uzasadnionych przypadkach kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

12. Podział pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej na krótkoterminowe i długoterminowe

Na dzień 31 grudnia 2017 r.
w tysiącach złotych

	Nota	31.12.2017	Dane przekształcone 31.12.2016
Aktywa			
Aktywa długoterminowe			
Rzeczowe aktywa trwałe	13	28 669	27 473
Inne wartości niematerialne	14,15	26 830	19 693
Wartość firmy	15	54 003	54 003
Pochodne instrumenty zabezpieczające	25	8 637	-
Aktywa długoterminowe ogółem		118 138	101 170
Aktywa krótkoterminowe			
Zapasy	18	494	485
Inwestycje	16	3 169 303	2 676 202
Należności z tytułu dostaw i usług	19	16 623	13 452
Pozostałe należności	19	64 244	28 145
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20	173 284	267 384
Pozostałe aktywa	21	18 042	5 658
Aktywa krótkoterminowe ogółem		3 441 990	2 991 326
Aktywa ogółem		3 560 128	3 092 496
Kapitały i zobowiązania			
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny	22	18 808	18 744
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		293 581	288 326
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających		5 882	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		(56 619)	(592)
Pozostałe kapitały rezerwowe		86 805	76 658
Zyski zatrzymane		1 111 961	854 354
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		1 460 418	1 237 490
Udziały niekontrolujące		104	14
Kapitał własny ogółem		1 460 522	1 237 504
Zobowiązania długoterminowe			
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	14 444	4 057
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	24	1 636 696	1 377 085
Pochodne instrumenty zabezpieczające	25	1 375	-
Zobowiązania długoterminowe ogółem		1 652 515	1 381 142
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	24	260 527	269 326
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	28	143 449	166 047
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		14 401	4 079
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	28 715	34 396
Rezerwy krótkoterminowe	27	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem		447 091	473 848
Zobowiązania ogółem		2 099 606	1 854 990
Kapitały i zobowiązania ogółem		3 560 128	3 092 496

Powyższy podział pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej na krótkoterminowe i długoterminowe prezentowany jest według przepływów kontraktowych. Inwestycje w pakiety wierzytelności to przeterminowane, wymagalne wierzytelności, które Grupa KRUK prezentuje w pozycji Aktywa krótkoterminowe.

13. Rzeczowe aktywa trwałe

w tysiącach złotych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych						
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 r.	1 019	18 117	24 325	2 682	126	46 267
Nabycie	226	5 089	9 338	761	-	15 414
Sprzedaż / Likwidacja	(490)	(501)	(2 215)	(10)	-	(3 216)
Przeniesienie rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	45	1 061	1 106
Wpływ zmiany kursu wymiany walut	21	149	268	65	-	503
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 r.	776	22 854	31 716	3 543	1 187	60 074

w tysiącach złotych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 r.	776	22 854	31 716	3 543	1 187	60 074
Nabycie	19	7 490	3 122	1 609	1 931	14 170
Sprzedaż / Likwidacja	-	(817)	(6 957)	(7)	-	(7 780)
Przeniesienie rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-
Wpływ zmiany kursu wymiany walut	(15)	(386)	(669)	(256)	(17)	(1 344)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017 r.	779	29 141	27 211	4 890	3 100	65 121

w tysiącach złotych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości						
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2016 r.	(451)	(12 371)	(11 429)	(2 060)	-	(26 310)
Amortyzacja	(75)	(2 741)	(5 183)	(402)	-	(8 401)
Zmniejszenia w wyniku sprzedaży / likwidacji	486	273	1 728	10	-	2 497
Wpływ zmiany kursu wymiany walut	(18)	(200)	(116)	(53)	-	(387)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2016 r.	(58)	(15 039)	(15 000)	(2 505)	-	(32 601)

w tysiącach złotych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2017 r.	(58)	(15 039)	(15 000)	(2 505)	-	(32 601)
Amortyzacja	(89)	(3 644)	(6 332)	(877)	-	(10 941)
Zmniejszenia w wyniku sprzedaży / likwidacji	-	818	5 367	-	-	6 185
Wpływ zmiany kursu wymiany walut	8	292	453	153	-	906
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2017 r.	(138)	(17 573)	(15 512)	(3 229)	-	(36 452)

w tysiącach złotych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto						
Na dzień 1 stycznia 2016 r.	568	5 746	12 896	622	126	19 957
Na dzień 31 grudnia 2016 r.	718	7 815	16 716	1 038	1 187	27 473
Na dzień 1 stycznia 2017 r.	718	7 815	16 716	1 038	1 187	27 473
Na dzień 31 grudnia 2017 r.	641	11 568	11 699	1 660	3 100	28 669

Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu

Grupa w ramach leasingu finansowego użytkuje samochody osobowe i ciężarowe o wartości księgowej netto na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. odpowiednio 9.952 tys. zł oraz 13.959 tys. zł. Wymienione rzeczowe aktywa trwałe stanowią jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań z tytułu leasingu (patrz nota 24).

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie

W 2017 r. Grupa poniosła koszty związane zakupem sprzętu teleinformatycznego i telekomunikacyjnego nie oddanego do użytkowania na dzień 31 grudnia 2017 r. Wartość rzeczowych aktywów trwałych w budowie na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła odpowiednio 3.100 tys. zł oraz 1.187 tys. zł.

14. Inne wartości niematerialne

w tysiącach złotych

	Oprogramowanie komputerowe, koncesje, licencje		
	Pozostałe	Ogółem	
Wartość brutto wartości niematerialnych			
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 r.	24 667	369	25 036
Wytworzenie we własnym zakresie	5 173	-	5 173
Pozostałe zwiększenia	9 052	-	9 052
Zmniejszenia	(3 579)	-	(3 579)
Wpływ zmian kursu wymiany walut	(30)	-	(30)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 r. (dane przekształcone)	35 283	369	35 652
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 r.	35 283	369	35 652
Wytworzenie we własnym zakresie	6 624	-	6 624
Pozostałe zwiększenia	10 110	-	10 110
Zmniejszenia	(3 649)	-	(3 649)
Wpływ zmian kursu wymiany walut	(38)	-	(38)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017 r.	48 329	369	48 698

w tysiącach złotych

	Oprogramowanie komputerowe, koncesje, licencje		
	Pozostałe	Ogółem	
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości			
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2016 r.	(13 649)	(369)	(14 018)
Amortyzacja	(5 137)	-	(5 137)
Zmniejszenia	3 285	-	3 285
Wpływ zmian kursu wymiany walut	(90)	-	(90)
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2016 r.(dane przekształcone)	(15 590)	(369)	(15 959)
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2017 r.	(15 590)	(369)	(15 959)
Amortyzacja	(7 736)	-	(7 736)
Zmniejszenia	1 603	-	1 603
Wpływ zmian kursu wymiany walut	223	-	223
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2017 r.	(21 500)	(369)	(21 869)

w tysiącach złotych

	Oprogramowanie komputerowe, koncesje, licencje		
	Pozostałe	Ogółem	
Wartość netto			
Na dzień 1 stycznia 2016 r.	11 017	-	11 017
Na dzień 31 grudnia 2016 r. (dane przekształcone)	19 693	-	19 693
Na dzień 1 stycznia 2017 r.	19 693	-	19 693
Na dzień 31 grudnia 2017 r.	26 830	-	26 830

Przekształcenie danych porównawczych na dzień 31 grudnia 2016 r. opisano w nocie 2.5.

15. Wartość firmy

w tysiącach złotych

	Kancelaria Prawna RAVEN	Kruk Italia S.r.l	Kruk Espana S.L.	ERIF BIG S.A.	Ogółem
Wartość brutto					
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016.	299	-	-	725	1 024
Zwiększenia	-	5 002	47 977	-	61 580
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 r. (dane przekształcone)	299	5 002	47 977	725	54 003
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 r.					
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 r.	299	5 002	47 977	725	54 003
Zwiększenia	-	-	-	-	0
Zmniejszenia	-	-	-	-	0
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017 r.	299	5 002	47 977	725	54 003
Wartość netto					
Na dzień 1 stycznia 2016 r.	299	-	-	725	1 024
Na dzień 31 grudnia 2016 r. (dane przekształcone)	299	5 002	47 977	725	54 003
Na dzień 1 stycznia 2017 r.	299	5 002	47 977	725	54 003
Na dzień 31 grudnia 2017 r.	299	5 002	47 977	725	54 003

Przekształcenie danych porównawczych na dzień 31 grudnia 2016 r. opisano w nocie 2.5.

W dniu 7 listopada 2016 r. Grupa Kruk działając poprzez swoją Jednostkę Dominującą zakupiła 100% udziałów spółki Credit Base International S.r.l z siedzibą w La Spezia (Włochy), która z kolei posiada 100% udziałów w spółce Elleffe Capital S.r.l z siedzibą w La Spezia (Włochy). W 2017 r. Credit Base International S.r.l zmieniła nazwę na KRUK Italia S.r.l. Credit Base International S.r.l na dzień nabycia była spółką serwisową, posiadającą wieloletnie doświadczenie w windykacji należności. Elleffe Capital S.r.l na dzień nabycia była spółką założoną w celu zakupu pakietów wierzytelności, którego obsługą zajmowała się Credit Base International S.r.l. Grupa Kruk w wyniku nabycia serwisera stała się istotnym graczem na rynku inkasa we Włoszech, a także zyskała istotne wsparcie i wiedzę w zakresie obsługi pakietów wierzytelności na rynku włoskim. Rozliczenie nabycia obu spółek zostało przeprowadzone zgodnie z MSSF 3. W wyniku transakcji rozliczenia brak jest udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej.

Grupa miała 12 miesięcy od momentu nabycia na ostateczne rozliczenie alokacji ceny nabycia.

Poniżej przedstawiono ostateczne rozliczenie nabycia dla spółki Kruk Italia S.r.l.:

w tysiącach złotych

AKTYWA	Dane CBI na dzień 7.11.2016 (wg wartości ze sprawozdania)	Korekta	Ostateczne dane na dzień przejęcia 7.11.2016
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 702	-	1 702
Należności z tytułu dostaw i usług	3 919	-	4 077
Inwestycje	2 810	1 344	4 154
Rzeczowe aktywa trwałe	138	-	138
Inne wartości niematerialne	192	-57	135
SUMA AKTYWÓW	8 761	1 287	10 206

ZOBOWIĄZANIA	Dane CBI na dzień 7.11.2016 (wg wartości ze sprawozdania finansowego)	Korekta	Ostateczne dane na dzień przejęcia 7.11.2016
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	5 970	-863	5 107
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	370	-	1 424
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	1 620	-	1 620
Rezerwy	967	-	967
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	8 927	-863	9 118

Poniżej przedstawiono wstępne rozliczenie nabycia dla spółki Elleffe:

w tysiącach złotych

AKTYWA	Dane Elleffe na dzień 7.11.2016 (wg wartości ze sprawozdania)	Korekta	Ostateczne dane na dzień przejęcia 7.11.2016
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	68	-	68
Inwestycje	2 150	1 927	4 077
Inne wartości niematerialne	35	-	35
SUMA AKTYWÓW	2 253	1 927	4 180

ZOBOWIĄZANIA	Dane Elleffe na dzień 7.11.2016 (wg wartości ze sprawozdania finansowego)	Korekta	Ostateczne dane na dzień przejęcia 7.11.2016
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	261	-	261
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	261	-	261

Wycenie do wartości godziwej podlegały przejęte aktywa oraz zobowiązania. Przy oszacowaniu wartości godziwej portfela przejętych wierzytelności posłużono się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych, obliczanych zgodnie z metodologią obowiązującą w Grupie KRUK.

W wyniku nabycia Grupa KRUK rozpoznała wartość firmy w wysokości 9.323 tys. złotych. Dane jednostki nabytej zostały ujęte według stanu na dzień nabycia (wpływ na wynik za ostatnie dwa miesiące roku 2016 jest nieistotny). W 2017 roku Grupa dokonała ostatecznego rozliczenia wartości firmy, w wyniku którego rozpoznała wartości niematerialne i prawne w wysokości 4.321 tys. złotych, które pomniejszyły wstępnie rozpoznaną wartość firmy (Nota 14).

Na skorygowanej wartości firmy Grupa przeprowadziła test na utratę wartości. Rezultat nie wykazał konieczności dokonania odpisu wartości firmy.

W dniu 20 grudnia 2016 r. Grupa działając poprzez swoją Jednostkę Dominującą zakupiła 100% udziałów spółki Espand Soluciones de Gestion z siedzibą w Madrycie (Hiszpania). W 2017 r. Espand Soluciones de Gestion zmieniła nazwę na KRUK Espana S.L. Espand Soluciones de Gestion na dzień nabycia była spółką serwisową, posiadającą wieloletnie doświadczenie w windykacji należności na rynku hiszpańskim, spółka posiadała doświadczony zespół do obsługi umów inkasa należności m.in. z wiodącymi hiszpańskimi bankami. Grupa w wyniku nabycia spółki Espand Soluciones de Gestion stała się istotnym graczem na rynku inkasa w Hiszpanii, a także zyskała istotne wsparcie oraz niezbędną wiedzę do obsługi pakietów wierzytelności kupionych na własność na rynku hiszpańskim.

Rozliczenie nabycia spółki zostało przeprowadzone zgodnie z MSSF 3. W wyniku transakcji rozliczenia brak jest udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej. Grupa KRUK miała 12 miesięcy od momentu nabycia na ostateczne rozliczenie alokacji ceny nabycia.

Poniżej przedstawiono wstępne rozliczenie nabycia dla spółki Kruk Espana S.L.:

w tysiącach złotych

AKTYWA	Dane Espand na dzień 20.12.2016 (wg wartości ze sprawozdania finansowego)	Korekta	Ostateczne dane na dzień przejęcia 7.11.2016
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 641	-	1 641
Pozostałe należności	2 654	-	2 654
Zapasy			
Rzeczowe aktywa trwałe	1 092	-	1 092
Inne wartości niematerialne	60	-	60
Pozostałe aktywa	2	-	2
SUMA AKTYWÓW	5 449	-	5 449
ZOBOWIĄZANIA	Dane Espand na dzień 20.12.2016	Korekta	Ostateczne dane na dzień przejęcia
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 673	848	2 521
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	-	640	640
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	1 673	1 488	3 161

Wycenie do wartości godziwej podlegały przejęte aktywa oraz zobowiązania. W wyniku nabycia Grupa rozpoznała wartość firmy w wysokości 52.257 tys. złotych (z czego 11.758 tys. złotych zostało zdeponowane na wspólnym koncie do momentu ostatecznego rozliczenia nabycia). Dane jednostki nabytej zostały ujęte według stanu na dzień nabycia (wpływ na wynik za ostatnie 10 dni roku 2016 był nieistotny).

W 2017 roku Grupa dokonała ostatecznego rozliczenia alokacji ceny nabycia, w wyniku którego rozpoznano wartości niematerialne i prawne w wysokości 1.079 tys. złotych, które pomniejszyły wstępnie rozpoznaną wartość firmy (nota 14).

Wartość firmy podlegała testowi na utratę wartości. Rezultat przeprowadzonego testu nie wykazał konieczności dokonania odpisu

Weryfikacja utraty wartości ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne zawierających wartość firmy

Dla celów weryfikacji utraty wartości, wartość firmy została przyporządkowana do działów operacyjnych Grupy, będących najmniejszymi jednostkami (nie większymi niż segmenty operacyjne Grupy opisane w nocie 7), na poziomie których wartość firmy jest monitorowana dla wewnętrznych celów zarządczych.

Wartość odzyskiwalna wartości firmy dla wymienionych powyżej ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne oparta jest na oszacowaniu wartości użytkowej. Wartość użytkowa to szacunkowa bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez te ośrodki. W celu przeprowadzenia testów na utratę wartości firmy w pierwszej kolejności określono ośrodki generujące środki pieniężne powiązane z daną wartością firmy. Zarówno w przypadku Espand jak i CBI uznano, że jest to działalność inkaso (usługi windykacji dla podmiotów niepowiązanych) ponieważ taki był profil działalności tych spółek przed zakupem i ta działalność jest też kontynuowana. Kluczowym założeniem przyjętym przy kalkulacji wartości odzyskiwalnej jest poziom marży osiąganey na działalności inkaso dla klientów zewnętrznych. Przyjęte założenia są oparte na podstawie historycznych wyników, aktualnej wiedzy dotyczącej rynku inkaso oraz potencjale struktur operacyjnych.

W kolejnym kroku zaprognozowano przepływy gotówkowe związane z tą działalnością na okres 5 lat. Przepływy zostały zdyskontowane średnioważonym kosztem kapitału odzwierciedlającą strukturę i koszty finansowania Grupy KRUK (średnioważony koszt kapitału na dzień 30.09.2017 r.: 11,6%). W celu wyznaczenia wartości rezydualnej przyjęto 3% tempo wzrostu, bazujące na przewidywanym długoterminowym rozwoju na danym rynku.

Wysokość marży pośredniej jest szacunkiem wpływającym na bieżącą wartość przyszłych przepływów pieniężnych ośrodków generujących przepływy pieniężne. W przypadku KRUK Italia S.r.l. i KRUK Espana S.L. spadek marży pośredniej odpowiednio o 37% i 8% spowodowałby konieczność utworzenia odpisu z tytułu utraty wartości firmy.

16. Inwestycje

w tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
Inwestycje		
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	518 963	603 658
Aktywa finansowe wyceniane według metody amortyzowanego kosztu	2 601 599	2 037 288
Nieruchomości inwestycyjne	23 869	6 780
Udzielone pożyczki	24 872	28 476
	<u>3 169 303</u>	<u>2 676 202</u>

Pakiety wierzytelności

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczonych do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia) należą nabyte pakiety wierzytelności przed 1 stycznia 2014 r. Od 1 stycznia 2014 wszystkie nabywane pakiety wierzytelności klasyfikowane są do kategorii pożyczki i należności. Klasyfikacja ta odzwierciedla strategię zarządzania nabytymi pakietami, która skupia się na maksymalizacji wartości wpłat. Pakiety wyceniane metodą amortyzowanego kosztu klasyfikowane są jako pożyczki i należności.

Zasady wyceny nabytych pakietów wierzytelności opisano w nocie 3.3.1. Nabyte pakiety wierzytelności dzielą się na następujące najważniejsze kategorie:

w tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
Zakupione pakiety wierzytelności		
Portfele niezabezpieczone	2 412 081	2 118 344
Portfele zabezpieczone	708 481	522 602
	<u>3 120 562</u>	<u>2 640 946</u>

Przy wycenie pakietów wierzytelności w wartości godziwej oraz metodą amortyzowanego kosztu przyjęto poniższe założenia:

	31.12.2017	31.12.2016
Stopa dyskontowa		
- wolna od ryzyka*	0,012% - 3,54%	-0,1%-2,15%
- premia za ryzyko **	5,32% - 321,14%	7,05% - 321,14%
Okres, za który oszacowano wpływy	styczeń 2018- grudzień 2033	styczeń 2017- grudzień 2032
Wartość nominalna zakładanych przyszłych wpływów	5 704 063	5 037 123

* w zależności od rynku i wyłączenie dla pakietów wierzytelności wycenianych w wartości godziwej

** dotyczy 99% wartości pakietów wierzytelności

Zakładany harmonogram wpływów z pakietów wierzytelności (wartość nominalna):

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Okres		
Do 12 miesięcy	1 309 988	1 143 817
Od 1 do 2 lat	1 262 448	1 047 675
Od 2 do 3 lat	982 557	947 712
Od 3 do 4 lat	691 267	610 775
Od 4 do 5 lat	450 428	407 244
Powyżej 5 lat	1 007 376	879 901
	5 704 063	5 037 123

Część pakietów wierzytelności jest zabezpieczona wpisem do hipoteki (pakiety kredytów hipotecznych) lub zastawem rejestrowym (pakiety kredytów samochodowych).

Grupa na koniec każdego kwartału dokonuje aktualizacji, o ile jest to zasadne, następujących parametrów stanowiących podstawę szacowania oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych w przypadku pakietów wierzytelności wycenianych w wartości godziwej:

- stopa wolna od ryzyka – wzrost stopy wolnej od ryzyka wpływa na zmniejszenie wartości godziwej,
- premia za ryzyko,
- okres, za który oszacowano przepływy pieniężne – wydłużenie tego okresu przy niezmienionej sumie wpływów, powoduje zmniejszenie wartości godziwej pakietów wierzytelności,
- wartość oczekiwanych, przyszłych przepływów w oparciu o dostępne aktualne informacje oraz aktualnie wykorzystywane narzędzia windykacji.

Grupa na koniec każdego kwartału dokonuje aktualizacji, o ile jest to zasadne, następujących parametrów stanowiących podstawę szacowania oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych w przypadku pakietów wierzytelności wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu:

- premia ryzyko,
- okres, za który oszacowano przepływy pieniężne,
- wartość oczekiwanych, przyszłych przepływów w oparciu o dostępne aktualne informacje oraz aktualnie wykorzystywane narzędzia windykacji.

Analiza wrażliwości – stopa wolna od ryzyka (pakiety wyceniane w wartości godziwej)

<i>w tysiącach złotych</i>	Zysk lub strata bieżącego okresu		Kapitał własny bez zysku lub straty bieżącego okresu	
	wzrost o 100 pb	spadek o 100 pb	wzrost o 100 pb	spadek o 100 pb
31 grudnia 2017 r.				
Inwestycje w pakiety wierzytelności	(5 628)	5 764	-	-
31 grudnia 2016 r.				
Inwestycje w pakiety wierzytelności	(5 896)	6 054		

Analiza wrażliwości- weryfikacja prognozy (pakiety wycenianie w wartości godziwej oraz metodą zamortyzowanego kosztu)

w tysiącach złotych

	Zysk lub strata bieżącego okresu		Kapitał własny bez zysku lub straty	
	wzrost odzysków o 100 pb	spadek odzysków o 100 pb	wzrost odzysków o 100 pb	spadek odzysków o 100 pb
31 grudnia 2017 r.				
Inwestycje w pakiety wierzytelności	31 094	(31 094)	-	-
31 grudnia 2016 r.				
Inwestycje w pakiety wierzytelności	26 410	(26 410)	-	-

Analiza wrażliwości – horyzont czasowy (pakiety wycenianie w wartości godziwej oraz metodą zamortyzowanego kosztu)

Poniższa analiza wrażliwości zakłada wydłużenie prognozy przy jednoczesnym zwiększeniu prognozy wpłat.

w tysiącach złotych

	Zysk lub strata bieżącego okresu		Kapitał własny bez zysku lub straty bieżącego okresu	
	wydłużenie o rok	skrócenie o rok	wydłużenie o rok	skrócenie o rok
31 grudnia 2017 r.				
Inwestycje w pakiety wierzytelności	5 247	(10 320)	-	-
31 grudnia 2016 r.				
Inwestycje w pakiety wierzytelności	3 231	(7 212)	-	-

Ekspozycja Grupy na ryzyka kredytowe, walutowe i stopy procentowej w odniesieniu do inwestycji oraz odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek opisane zostały w nocie 29.

Zmiany wartości księgowej netto nabytych pakietów wierzytelności kształtowały się następująco:

w tysiącach złotych

Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień 01.01.2016	1 598 132
Zakup pakietów	1 285 899
Korekta ceny nabycia z tytułu dyskonta	(1 209)
Wpłaty od osób zadłużonych	(992 406)
Wartość nieruchomości przejętych	(6 551)
Wzrost/(spadek) zobowiązań wobec osób zadłużonych z tytułu nadpłat	1 024
Wycena programu lojalnościowego	5 173
Przychody z windykacji pakietów nabytych (odsetki oraz aktualizacja)	724 931
Różnice z przeliczenia wartości pakietów wierzytelności	25 953
Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień 31.12.2016	2 640 946
Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień 01.01.2017	2 640 946
Zakup pakietów	976 509
Korekta ceny nabycia z tytułu dyskonta	(634)
Wpłaty od osób zadłużonych	(1 368 911)
Wartość nieruchomości przejętych	(17 805)
Wzrost/(spadek) zobowiązań wobec osób zadłużonych z tytułu nadpłat	435
Wycena programu lojalnościowego	5 795
Przychody z windykacji pakietów nabytych (odsetki oraz aktualizacja)	971 743
Różnice z przeliczenia wartości pakietów wierzytelności	(87 516)
Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień 31.12.2017	3 120 562

Wspólne ustalenia umowne

W dniu 29 lipca 2016 r. Grupa KRUK, działając poprzez swoje spółki powiązane ProsperoCapital S.à.r.l z siedzibą w Luxemburgu „ProsperoCapital” oraz Invest Capital Ltd. z siedzibą na Malcie „ICM” zawarła umowę z International Finance Corporation (jednostka powiązana z Bankiem Światowym) „IFC” o wspólny zakup pakietów wierzytelności na rynku rumuńskim, zlecenie serwisowania zakupionych pakietów wspólnie wybranej jednostce zgodnie zatwierdzoną przez obie strony strategią serwisowania. Umowa obowiązuje do dnia 3 sierpnia 2022 r. z możliwością przedłużenia o kolejne 4 lata. Zawarta umowa ma znaczenie dla Grupy KRUK, ponieważ umożliwiła istotne zwiększenie udziału rynkowego w Rumunii. Umowa spełnia warunki klasyfikacji jej do wspólnego ustalenia umownego i ma formę wspólnego działania, które podlega ujęciu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na zasadzie proporcjonalnego udziału w aktywach i zobowiązaniach.

Grupa KRUK przy ocenie czy umowa spełnia warunki współkontroli nie opierała się na ocenach subiektywnych. Zasady współkontroli nad spółką ProsperoCapital zostały zawarte w podpisanych między współkontrolującymi umowach:

- Grupa KRUK posiada 67% a IFC 33% praw do aktywów i zobowiązań spółki ProsperoCapital,
- zakup pakietu wierzytelności został sfinansowany poprzez emisję obligacji przez ProsperoCapital, które zostały objęte w 67% przez ICM i w 33% przez IFC; Wszystkie ryzyka oraz korzyści są przyporządkowane podmiotowi obejmującemu obligacje,
- wszystkie istotne decyzje są podejmowane przy jednogłośnej zgodzie obu stron:

- obie strony muszą zatwierdzić aktualizowaną co pół roku strategię serwisowania wierzytelności oraz biznes plan,
- żadna ze stron jednostronnie nie może wprowadzić żadnych istotnych zmian do struktury spółki, jej organów zarządzających,
- wpływy z pakietu stanowiące spłatę obligacji są dystrybuowane proporcjonalnie do posiadanych przez strony praw do aktywów,
- po upływie okresu umownego strony zgodnie ze strategią dzielą się zakupionymi wierzytelnościami wycenionymi na dzień rozwiązania umowy.

Grupa KRUK przy ocenie, że transakcja spełnia warunki wspólnego działania a nie wspólnego przedsięwzięcia wzięła pod uwagę:

- treść ekonomiczną zawartej transakcji, zgodnie z którą Grupa KRUK zainwestowała w zakup pakietów wierzytelności a nie w obligacje w spółce ProsperoCapital,
- charakter płatności obligacji wskazujący na transakcję typu „pass through”, zgodnie z którą spłaty obligacji są ściśle powiązane z wpływami pieniężnymi z zakupionych pakietów wierzytelności,
- zgodnie z zawartą umową strony wspólnego działania nie mają prawa do aktywów netto, ale do cesji wierzytelności z zakupionego portfela tytułem zaspokojenia niespłaconych kwot obligacji po wygaśnięciu okresu, na który została zawarta umowa.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość inwestycji Grupy KRUK z tytułu wyżej wymienionego wspólnego działania wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynosi 134.852 tys. zł., z kolei wartość przychodów wykazana w sprawozdaniu z zysków lub strat 52.849 tys. zł (nota 2.4).

Udzielone pożyczki

W 2010 r. Grupa rozpoczęła udzielanie pożyczek osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej. Wartość jednej pożyczki nie przekracza 10 tys. zł, a okres kredytowania wynosi od 3 do 12 miesięcy przy stałym oprocentowaniu. Średnie nominalne oprocentowanie pożyczek wynosi 10,3%. Dodatkowe przychody obejmują prowizje, opłaty przygotowawcze oraz prowizje ubezpieczeniowe.

17. Podatek odroczony

Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w odniesieniu do poniższych pozycji aktywów i zobowiązań:

w tysiącach złotych

	Aktywa		Rezerwy		Wartość netto	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwałe	1 677	2 206	(1 793)	(2 598)	(116)	(392)
Wartości niematerialne	-	-	(2 395)	(2 033)	(2 395)	(2 033)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 183	96	(11 522)	(2 747)	(10 338)	(2 651)
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	2 005	1 428	-	-	2 005	1 428
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	890	2 692	-	-	890	2 692
Rezerwy i zobowiązania	1 211	697	-	(227)	1 211	470
Inwestycje w pakiety wierzytelności	-	-	(4 322)	(3 571)	(4 322)	(3 571)
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	(1 380)	-	(1 380)	-
Aktywa / rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 967	7 119	(21 411)	(11 176)	(14 444)	(4 057)
Kompensata	(6 967)	(7 119)	6 967	7 119	-	-
Aktywa / rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	-	-	(14 444)	(4 057)	(14 444)	(4 057)

Zmiana różnic przejściowych w okresie

Na podstawie regulacji MSR 12.39 Grupa nie tworzy rezerwy na podatek odroczone od zysków zatrzymanych w jednostkach zależnych, z uwagi na to, iż posiada kontrolę nad terminami odwracania się różnic przejściowych w przewidywanej przyszłości i prawdopodobne jest, że te różnice nie odwrócą się w najbliższej przyszłości.

w tysiącach złotych

	Stan na 01.01.2016	Zmiana różnic przejściowych ujęta jako zysk lub strata bieżącego okresu	Stan na 31.12.2016	Stan na 01.01.2017	Zmiana różnic przejściowych ujęta jako zysk lub strata bieżącego okresu	Stan na 31.12.2017
Rzeczowe aktywa trwałe	(389)	(3)	(392)	(392)	276	(116)
Wartości niematerialne	(1 742)	(291)	(2 033)	(2 033)	(362)	(2 395)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(1 046)	(1 605)	(2 651)	(2 651)	(7 687)	(10 338)
Udzielone pożyczki	2 578	(2 578)	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	-	-	1 428	1 428	577	2 005
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	3 194	(502)	2 692	2 692	(1 802)	890
Rezerwy i zobowiązania	247	223	470	470	741	1 211
Pozostałe	-	(3 571)	(3 571)	(3 571)	(751)	(4 322)
	2 841	(7 001)	(4 057)	(4 057)	(9 007)	(13 064)

w tysiącach złotych

	Stan na 01.01.2016	Zmiana różnic przejściowych ujęta w innych całkowitych dochodach	Stan na 31.12.2016	Stan na 01.01.2017	Zmiana różnic przejściowych ujęta w innych całkowitych dochodach	Stan na 31.12.2017
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-	(1 380)	(1 380)
	-	-	-	-	(1 380)	(1 380)

Polska

Strata podatkowa za rok obrotowy może zostać rozliczona przez okres 5 lat począwszy od roku następującego po roku, w którym została poniesiona. Zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi do 50% straty może zostać rozliczone w każdym z tych 5 lat.

Straty podatkowe (spółek ERIF, Erif Bussines Solution, Novum, Secapital Polska) i okresy, w których mogą zostać rozliczone kształtują się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	Data przedawnienia się straty	31.12.2017	31.12.2016
Strata podatkowa z 2011 r.	31 grudnia 2016 r.	-	93
Strata podatkowa z 2012 r.	31 grudnia 2017 r.	-	361
Strata podatkowa z 2013 r.	31 grudnia 2018 r.	516	1 032
Strata podatkowa z 2014 r.	31 grudnia 2019 r.	1 277	1 277
Strata podatkowa z 2015 r.	31 grudnia 2020 r.	698	698
Strata podatkowa z 2016 r.	31 grudnia 2021 r.	265	265
Strata podatkowa z 2017 r.	31 grudnia 2022 r.	18	-
		2 774	3 726
Obowiązująca stawka podatkowa		19%	19%
Potencjalna korzyść z tytułu strat podatkowych		527	708

Aktywa z tyt. podatku odroczonego o wartości 527 tys. zł (2016 r.: 708 tys. zł) nie zostały ujęte w kalkulacji podatku odroczonego z uwagi na istniejącą niepewność odnośnie ich wykorzystania.

Czechy

Spółka KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o. może rozliczyć stratę podatkową przez okres 5 lat począwszy od roku następującego po roku, w którym została poniesiona. W roku 2017 spółka KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o. poniosła stratę podatkową w wysokości 0 tys. zł (2016 r.: 3.849 tys. zł).

Straty podatkowe i okresy, w których mogą zostać rozliczone kształtują się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	Data przedawnienia się straty	31.12.2017	31.12.2016
Strata podatkowa z 2012 r.	31 grudnia 2017 r.	-	203
Strata podatkowa z 2013 r.	31 grudnia 2018 r.	4 197	8 394
Strata podatkowa z 2016 r.	31 grudnia 2021 r.	3 849	3 849
		8 046	12 446
Obowiązująca stawka podatkowa		19%	19%
Potencjalna korzyść z tytułu strat podatkowych		1 529	2 365

Aktywa z tyt. podatku odroczonego o wartości 2 056 tys. zł (2016 r.: 3 073 tys. zł) nie zostały ujęte w kalkulacji podatku odroczonego z uwagi na istniejącą niepewność odnośnie ich wykorzystania.

18. Zapasy

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Materiały	384	484
Zaliczki na poczet dostaw	109	1
	<u>494</u>	<u>485</u>

W okresie sprawozdawczym kończącym się 31 grudnia 2017 r. Grupa nie dokonała odpisów aktualizujących wartość zapasów.

19. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Należności z tytułu dostaw i usług

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Należności z tytułu dostaw i usług	16 623	13 452
	<u>16 623</u>	<u>13 452</u>
Długoterminowe	-	-
Krótkoterminowe	16 623	13 452
	<u>16 623</u>	<u>13 452</u>

Pozostałe należności

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Należności z tytułu podatków innych niż podatek dochodowy	10 110	9 999
Należności z tytułu opłat sądowych i skarbowych	18 136	8 084
Należności z tytułu kaucji i wadów	8 667	6 425
Należności z tytułu kwot zwindykowanych	13 288	-
Inne należności	14 042	3 637
	<u>64 244</u>	<u>28 145</u>

Pozycja należności z tytułu podatków innych niż podatek dochodowy to należność z tytułu podatku VAT.

Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe i ryzyko walutowe oraz odpisy aktualizujące wartość należności przedstawione zostały w nocie 29.

20. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne w kasie	71	75
Środki pieniężne na rachunkach bieżących	173 213	267 309
	173 284	267 384

Ekspozycja Grupy na ryzyko stopy procentowej oraz analiza wrażliwości dla finansowych aktywów i zobowiązań, została przedstawiona w nocie 29.

21. Pozostałe aktywa

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Koszty następnych okresów sprawozdawczych	15 070	2 507
Rozliczenie prac rozwojowych	919	729
Ubezpieczenia OC i AC	33	110
Pozostałe	2 020	2 313
	18 042	5 659

22. Kapitał własny

Kapitał zakładowy

	2017	2016
<i>w tysiącach akcji</i>		
Ilość akcji na 1 stycznia	18 744	17 398
Emisja akcji	64	1 346
Ilość akcji na koniec okresu (w pełni opłacone)	18 808	18 744
<i>w złotych</i>		
Wartość nominalna 1 akcji	1,00	1,00
<i>w tysiącach złotych</i>		
Wartość nominalna kapitału zakładowego na 1 stycznia	18 744	17 398
Wartość nominalna na 31 grudnia	18 808	18 744

Struktura własności kapitału zakładowego Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2017 r.

Akcjonariusz	Wartość nominalna		
	Ilość akcji	akcji (w tysiącach sztuk)	udział (%)
Piotr Krupa	1 963 407	1 963	10,44%
NN PTE (*)	2 100 000	2 100	11,17%
Aviva OFE	1 149 000	1 149	6,11%
Pozostali członkowie Zarządu	220 942	221	1,17%
Pozostali Akcjonariusze	13 374 551	13 375	71,11%
	18 807 900	18 808	100,00%

(*) łączny stan posiadania przez NN OFE oraz NN DFE zarządzane przez NN PTE S.A.

Wszystkie akcje są akcjami zwykłymi.

Pozostałe kapitały rezerwowe

Pozostałe kapitały rezerwowe powstają na skutek uchwały Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej, które jest upoważnione do decydowania o ich przeznaczeniu. Ponadto kapitały rezerwowe tworzone są również na skutek przyznania pracownikom świadczeń wynikających z płatności w formie akcji.

Płatności w formie akcji własnych

Program opcji menadżerskich na lata 2015-2019

Program opcji menadżerskich na lata 2015-2019 przyjęty został uchwałą nr 26/2014 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia KRUK S.A. z dnia 28 maja 2014 r. (Program 2015-2019).

Program 2015-2019 jest drugim programem opcji menadżerskich w historii działalności Grupy KRUK. Szczegóły poprzedniego Programu opcji menadżerskich na lata 2011-2014 zostały opisane między innymi w ramach Sprawozdania Zarządu KRUK S.A. z działalności Grupy KRUK za 2015 r.

Program 2015-2019 adresowany jest do kluczowych członków kadry menadżerskiej Jednostki Dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy. W jego ramach osoby uprawnione uzyskują możliwość nabycia akcji Spółki Serii F na preferencyjnych warunkach określonych w uchwale.

W związku z realizacją Programu 2015-2019 Walne Zgromadzenie uchwaliło warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego Jednostki Dominującej o nie więcej niż 847 950 zł w drodze emisji nie więcej niż 847 950 akcji zwykłych na okaziciela serii F. Prawo do objęcia akcji serii F może zostać przez osoby uprawnione zrealizowane nie później niż do dnia 31 grudnia 2021 roku.

Opcje menadżerskie mają zostać wyemitowane w pięciu transzach, po jednej za każdy rok z kolejnych lat okresu referencyjnego, tj. za lata obrotowe 2015-2019.

Warunkiem zaoferowania osobom uprawnionym opcji menadżerskich za dany rok obrotowy jest wzrost wskaźnika zysk na akcję, obliczonego na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy KRUK, o co najmniej 13 proc. średniorocznie w stosunku do roku bazowego.

Uchwałą z dnia 8 września 2014 r. Rada Nadzorcza ustaliła i zatwierdziła Regulamin Opcji Menadżerskich na lata 2015-2019.

Transza I

W dniu 9 czerwca 2016 r. Rada Nadzorcza Spółki stwierdziła uchwałą, iż spełniony został warunek określony w Programie Opcji menadżerskich dla zaoferowania opcji menadżerskich przypadających w Transzy I za 2015 rok. Wydanie opcji menadżerskich osobom uprawnionym, które nie są członkami Zarządu nastąpiło w dniu 1 lipca 2016 r. w ilości 86 435 szt. Wydanie opcji menadżerskich osobom uprawnionym, będącymi członkami Zarządu, nastąpiło w dniu 27 października 2016 r. w ilości 20 000 szt.

Transza II

Uchwałą, która weszła w życie w dniu 5 czerwca 2017 r. Rada Nadzorcza Spółki stwierdziła, iż spełniony został warunek określony w Programie Opcji menadżerskich dla zaoferowania opcji menadżerskich przypadających w Transzy II za 2016 rok. Wydanie opcji menadżerskich osobom uprawnionym, które nie są członkami Zarządu, nastąpiło w dniu 7 lipca 2017 r. w ilości 91 467 szt.

Wydanie opcji menadżerskich osobom uprawnionym, będącymi członkami Zarządu, nastąpiło w dniu 22 sierpnia 2017 r. w ilości 50 480 szt.

Członkowie Zarządu Spółki nie posiadają innych uprawnień do akcji KRUK S.A. niż wskazane powyżej opcje menadżerskie.

<i>ilość opcji</i>	31.12.2017
Ilość opcji wycenionych w ramach Programu 2015-2019 na początek okresu sprawozdawczego*:	731 162
Ilość opcji wycenionych w ramach Programu 2015-2019 w trakcie roku sprawozdawczego*:	53 067
Ilość opcji wycenionych w ramach Programu 2015-2019 na koniec okresu sprawozdawczego*:	784 229
Ilość opcji umorzonych w ramach Programu 2015-2019 w trakcie roku sprawozdawczego**:	9 251
Ilość opcji zrealizowanych w ramach Programu 2015-2019 w trakcie roku sprawozdawczego:	63 684
Ilość opcji dostępnych do zrealizowania w ramach Programu 2015-2019 na koniec okresu sprawozdawczego:	42 751
Cena emisyjna opcji w Programie 2015-2019	83,52

**ilość opcji wycenionych uwzględnia wszystkie opcje wycenione w ramach Programu, łącznie z opcjami umorzonymi*

***przez opcje umorzone rozumie się opcje wycenione, które nie zostaną wydane z przyczyn przewidzianych w Regulaminie Programu Opcji*

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych obejmują różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą.

23. Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję na 31 grudnia 2017 r. dokonana została w oparciu o zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 295 095 tys. zł (2016 r.: 248 663 tys. zł) oraz o średnią ważoną liczbę akcji w okresie objętym sprawozdaniem finansowym w liczbie 18 748 tys. (2016 r.: 17 657 tys.). Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

Zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej

w tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk netto za okres sprawozdawczy	295 198	248 677
Udziały niekontrolujące	(103)	(14)
Zysk netto akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej	<u>295 095</u>	<u>248 663</u>

Średnia ważona liczba akcji zwykłych

w tysiącach akcji

	<i>Nota</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Ilość akcji zwykłych na dzień 1 stycznia	22	18 744	17 398
Wpływ umorzenia i emisji		4	259
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie kończącym się 31 grudnia		<u>18 748</u>	<u>17 657</u>

w złotych

Zysk przypadający na 1 akcję		<u>15,74</u>	<u>14,08</u>
------------------------------	--	--------------	--------------

Wyłaconą dywidenda przypadająca na jedną akcję

w tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Wyłaconą dywidenda z zysku oraz zysków zatrzymanych	37 488	35 491

w złotych

Dywidenda przypadający na 1 akcję	<u>2,00</u>	<u>2,00</u>
-----------------------------------	-------------	-------------

Walne Zgromadzenie

W dniu 15 maja 2017 r. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki KRUK S.A., którego przedmiotem, oprócz zatwierdzenia sprawozdań rocznych Spółki i Grupy oraz udzielenia absolutorium organom, było również podjęcie uchwał w sprawie podziału zysku netto spółki KRUK S.A. za 2016 r.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie postanowiło, że zysk netto Spółki za 2016 rok przeznacza się w całości na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki oraz wypłacić dywidendę z zysków zatrzymanych dla akcjonariuszy Spółki w wysokości 2,00 zł na jedną akcję.

Zgodnie z Uchwałą dzień, według którego ustala się listę akcjonariuszy uprawnionych do wypłaty dywidendy za rok obrotowy zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. ustala się na dzień 29 czerwca 2017 r. Termin wypłaty dywidendy został ustalony na 5 lipca 2017 r. Dywidendą objętych zostało 18 744 216 akcji KRUK S.A.

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Kalkulacja rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję na 31 grudnia 2017 r. dokonana została w oparciu o zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 295.097 tys. zł oraz o średnią ważoną rozwodnioną liczbę akcji w okresie objętym sprawozdaniem finansowym w liczbie 19.205 tys. Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

Średnia ważona liczba akcji zwykłych (rozwodniona)

w tysiącach akcji

	Nota	31.12.2017	31.12.2016
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie kończącym się 31 grudnia		18 748	17 657
Wpływ emisji niezarejestrowanych i nieobjętych akcji		527	698
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie kończącym się 31 grudnia (rozwodniona)		19 275	18 355

w złotych

Zysk przypadający na 1 akcję (rozwodniony)		15,31	13,55
--	--	-------	-------

24. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Grupy z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Informacje odnośnie ekspozycji Grupy na ryzyko kursowe, ryzyko płynności i ryzyko stopy procentowej przedstawia nota 29.

w tysiącach złotych

	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania długoterminowe		
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	354 962	143 246
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	1 276 772	1 227 027
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	4 962	6 812
	<u>1 636 696</u>	<u>1 377 085</u>
Zobowiązania krótkoterminowe		
Krótkoterminowa część zabezpieczonych kredytów i pożyczek	134 918	124 105
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	121 491	138 074
Krótkoterminowa część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	4 117	7 147
	<u>260 527</u>	<u>269 326</u>

W dniu 3 lipca 2017 r. KRUK S.A. oraz spółka zależna, InvestCapital Ltd. zawarli z konsorcjum banków, tj.: DNB Bank ASA z siedzibą w Oslo, ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach, Bank Zachodni WBK SA z siedzibą we Wrocławiu i mBank S.A. z siedzibą w Warszawie umowę wielowalutowego kredytu rewolwingowego. Przedmiotem umowy jest udzielenie wielowalutowego kredytu rewolwingowego, dostępnego w maksymalnej wysokości 250 mln EUR. Zgodnie z postanowieniami umowy transze kredytu mogą zostać przeznaczone na cele związane z finansowaniem albo refinansowaniem nabycia portfeli wierzytelności przez kredytobiorcę na rynkach europejskich z wyjątkiem rynku polskiego. Kredyt jest udzielony na okres 5 lat od dnia podpisania umowy. Oprocentowanie Kredytu zostało ustalone na warunkach rynkowych na podstawie stawki IBOR odpowiedniej dla danej waluty powiększonej o marżę. Umowa przewiduje następujące zabezpieczenia spłaty Kredytu:

- a) zastaw lub inne obciążenie na wskazanych zagranicznych portfelach posiadanych przez Kredytobiorcę,
- b) zastaw na rachunkach bankowych, na które bezpośrednio lub pośrednio wpływają wpłaty z portfeli,
- c) zastaw na rachunku depozytowym, na którym zdeponowane są wskazane obligacje posiadane przez Kredytobiorcę oraz na rachunku, na który wpływają dochody z obligacji,
- d) poręczenie KRUK S.A. oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji przez KRUK S.A., każde do wysokości 375 mln EUR.

Łączna wartość zabezpieczeń określonych w punktach a), b) oraz c) oszacowana na dzień 31 maja 2017 r. wynosi ok. 414 mln zł.

Umowa zawiera warunki, których spełnienie umożliwi pierwsze uruchomienie Kredytu. Umowa nie zawiera dodatkowych warunków zawieszających ani rozwiązujących, jak również Umowa nie przewiduje kar umownych. Pozostałe warunki Umowy nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych w tego typu umowach.

Warunki oraz harmonogram spłat kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

w tysiącach złotych	Waluta	Nominalna stopa	Rok zapadalności	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty i pożyczki zabezpieczone na majątku Grupy	EUR/PLN	WIBOR 1M + marża 1,0-2,0 p.p.; EURIBOR 1M + marża 2,2-2,4 p.p	2030	489 880	267 351
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5-4,5 p.p.	2022	1 398 263	1 365 101
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	EUR/PLN	WIBOR 3M lub EURIBOR 1M + marża 1,39-3,58 p.p.	2020	9 079	13 959
				1 897 223	1 646 411

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

w tysiącach złotych

	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Bieżąca wartość przyszłych minimalnych płatności z tytułu leasingu
Na dzień 31 grudnia 2017 r.			
do roku	4 166	49	4 117
od 1 do 5 lat	5 072	110	4 962
	9 238	159	9 079
Na dzień 31 grudnia 2016 r.			
do roku	7 323	176	7 147
od 1 do 5 lat	7 028	216	6 812
	14 351	392	13 959

Ustanowione zabezpieczenia na majątku

w tysiącach złotych

	31.12.2017	31.12.2016
Zastaw rejestrowy na zakupionych pakietach wierzytelności, wraz z przelewem wierzytelności, finansowanych kredytem, zastaw rejestrowy na udziałach w spółce Secapital S.a.r.l., zastaw rejestrowy na obligacjach Itacapital S.rl.	1 125 665	627 439
Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu finansowym	9 079	13 959
	1 134 744	641 398

Ustanowione zabezpieczenia zostały opisane w notcie 34.

25. Pochodne instrumenty zabezpieczające

Za jeden z kluczowych elementów koniecznych dla skutecznego wdrożenia strategii rozwoju Grupy KRUK, uznano właściwą politykę zarządzania ryzykiem zmiany stóp procentowych oraz ryzykiem walutowym.

Polityka zarządzania ryzykiem stóp procentowych obejmuje następujące zagadnienia:

- a) Cele Grupy w zakresie ryzyka stóp procentowych,
- b) Metody monitorowania ryzyka stóp procentowych,
- c) Dopuszczalny stopień ekspozycji Grupy na ryzyko stóp procentowych,
- d) Zasady postępowania w przypadku przekroczenia dopuszczalnej ekspozycji Grupy na ryzyko stóp procentowych,
- e) Zasady zarządzania ryzykiem stóp procentowych Grupy Kapitałowej KRUK,
- f) Spółka stosuje dwa rodzaje strategii zabezpieczających.

W roku 2017 Grupa zawierała następujące rodzaje pochodnych instrumentów zabezpieczających.

W 2017 r. Grupa zawarła dwa kontrakty walutowe transakcji zamiany stóp procentowych (CIRS), w których Grupa płaci kupon oparty o stałą stopę procentową EUR, a otrzymuje kupon oparty o zmienną stopę procentową PLN. Kontrakty zabezpieczają ryzyko walutowe oraz jednocześnie ryzyko stopy procentowej poprzez efektywną zmianę zadłużenia zaciągniętego w złotym na zobowiązania w euro.

Kontrakt pierwszy: Grupa jest płatnikiem stałej stawki procentowej w wysokości 3,06%, natomiast kontrahent jest płatnikiem zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M powiększonej o marżę 3,10%. Płatności odsetkowe dokonywane są w 3-miesięcznych okresach odsetkowych.

Kontrakt drugi: Grupa jest płatnikiem stałej stawki procentowej w wysokości 2,97%, natomiast kontrahent jest płatnikiem zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M powiększonej o marżę 3,00%. Płatności odsetkowe dokonywane są w 3-miesięcznych okresach odsetkowych.

Celem ich było zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez zobowiązania w PLN z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych oraz aktywa denominowane w walucie wymiennej z tytułu zmian kursu walutowego.

Grupa oczekuje wystąpienia przepływów pieniężnych oraz wywarcia przez nie wpływu na wyniki w okresie do 2021 roku.

Dodatkowo w 2017 r. Grupa zawarła dwa kontrakty zamiany stóp procentowych (IRS), w których Grupa płaci kupon oparty o stałą stopę procentową PLN, a otrzymuje kupon oparty na zmiennej stopie PLN. Kontrakty zabezpieczają ryzyko stopy procentowej.

Kontrakt pierwszy: Grupa jest płatnikiem stałej stawki procentowej w wysokości 2,5%, natomiast kontrahent jest płatnikiem zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M. Płatności odsetkowe dokonywane są w 3-miesięcznych okresach odsetkowych.

Kontrakt drugi: Grupa jest płatnikiem stałej stawki procentowej w wysokości 2,5%, natomiast kontrahent jest płatnikiem zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M. Płatności odsetkowe dokonywane są w 3-miesięcznych okresach odsetkowych.

Celem ich było zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez zobowiązania w PLN z tytułu zmian referencyjnych stóp procentowych.

Grupa oczekuje wystąpienia przepływów pieniężnych oraz wywarcia przez nie wpływu na wyniki w okresie do 2022 roku.

W 2016 roku Grupa nie posiadała instrumentów pochodnych.

w tysiącach złotych

	Wartość bilansowa/wartość godziwa instrumentów pochodnych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych związanych ze stopą procentową i/lub kursem walutowym			
	31.12.2017		31.12.2016	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Typ instrumentu:				
CIRS	8 637	-	-	-
IRS	-	1 375	-	-
	<u>8 637</u>	<u>1 375</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

	Wartość nominalna na dzień 31 grudnia 2017 r.				
	Poniżej 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-2 lat	2-5 lat	Powyżej 5 lat
Typ instrumentu:					
CIRS					
zmienna płatność PLN zakup	-	-	-	190 000	-
stała płatność EUR sprzedaż (waluta oryginalna)	-	-	-	43 418	-
IRS					
stała płatność PLN sprzedaż	-	-	-	200 000	-
zmienna płatność PLN	-	-	-	200 000	-

W 2016 roku Grupa KRUK nie posiadała instrumentów pochodnych.

Inne dochody całkowite z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	01.01.2017 -	01.01.2016 -
	31.12.2017	31.12.2016
Inne dochody całkowite na początek okresu brutto	-	-
Zyski /(Straty) odniesione na inne dochody całkowite w okresie	10 298	-
Kwota przeniesiona w okresie z innych dochodów całkowitych do rachunku zysków i strat	3 036	-
Skumulowane inne dochody całkowite na koniec okresu brutto	7 262	-
Efekt podatkowy	(1 380)	-
Skumulowane inne dochody całkowite na koniec okresu netto	5 882	-
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat	-	-
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite brutto	7 262	-
Podatek odroczony z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(1 380)	-
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite netto	5 882	-

26. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

w tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	14 129	12 642
Zobowiązania z tytułu ZUS	6 029	5 336
Zobowiązania z tytułu PIT	1 831	3 437
Rezerwy z tyt. niewykorzystanych urlopów	6 331	4 394
Rezerwy z tyt. wynagrodzeń (premi) i	206	8 408
Rezerwy z tyt. odpraw emerytalnych i rentowych	124	124
Fundusze specjalne	64	55
	<u>28 715</u>	<u>34 396</u>

Zmiany rozliczeń międzyokresowych z tyt. świadczeń pracowniczych

Zmiany rozliczeń międzyokresowych z tyt. niewykorzystanych urlopów

Wartość na dzień 1 stycznia 2016 r.	4 050
Zwiększenia	3 842
Wykorzystanie	<u>(3 498)</u>
Wartość na dzień 31 grudnia 2016 r.	<u>4 394</u>
Wartość na dzień 1 stycznia 2017 r.	4 394
Zwiększenia	5 853
Wykorzystanie	<u>(3 916)</u>
Wartość na dzień 31 grudnia 2017 r.	<u>6 331</u>

Zmiany rozliczeń międzyokresowych z tyt. wynagrodzeń (premi) i

Wartość na dzień 1 stycznia 2016 r.	9 086
Zwiększenia	7 887
Wykorzystanie	(5 104)
Rozwiązanie	<u>(3 461)</u>
Wartość na dzień 31 grudnia 2016 r.	<u>8 408</u>
Wartość na dzień 1 stycznia 2017 r.	8 408
Zwiększenia	206
Wykorzystanie	(8 408)
Rozwiązanie	-
Wartość na dzień 31 grudnia 2017 r.	<u>206</u>

27. Rezerwy

w tysiącach złotych

	<u>Pozostałe rezerwy</u>
Wartość na dzień 1 stycznia 2016 r.	264
Rozwiązanie	<u>(264)</u>
Wartość na dzień 31 grudnia 2016 r.	<u>-</u>
Wartość na dzień 1 stycznia 2017 r.	-
Rozwiązanie	<u>-</u>
Wartość na dzień 31 grudnia 2017 r.	<u>-</u>

28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

w tysiącach złotych

	31.12.2017	Dane przekształcone 31.12.2016
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	81 122	79 958
Zobowiązania z tytułu podatków i ceł	23 080	49 301
Inne zobowiązania	18 295	27 189
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne	13 694	3 469
Przychody przyszłych okresów	7 258	6 130
	<u>143 449</u>	<u>166 047</u>

Przekształcenie danych porównawczych na dzień 31 grudnia 2016 r. opisano w nocie 2.5.

Ekspozycja na ryzyko walutowe oraz ryzyko związane z płynnością w odniesieniu do zobowiązań została przedstawiona w nocie 29.

29. Zarządzanie ryzykiem wynikającym z instrumentów finansowych

Grupa jest narażona na następujące rodzaje ryzyka wynikające z korzystania z instrumentów finansowych:

- Ryzyko kredytowe,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko rynkowe.

Nota przedstawia informacje na temat ekspozycji Grupy na dany rodzaj ryzyka, cele, zasady oraz procedury pomiaru i zarządzania ryzykiem przyjęte przez Grupę, jak też informacje o zarządzaniu kapitałem przez Grupę.

Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem

Zarząd Jednostki Dominującej ponosi odpowiedzialność za ustanowienie i nadzór nad zarządzaniem ryzykiem przez Grupę.

Zasady zarządzania ryzykiem przez Grupę mają na celu identyfikację i analizę ryzyk, na które Grupa jest narażona, określenie odpowiednich limitów i kontroli, jak też monitorowanie ryzyka i stopnia dopasowania do niego limitów. Zasady zarządzania ryzykiem i systemy podlegają regularnym przeglądom w celu uwzględnienia zmian warunków rynkowych i zmian w działalności Grupy. Poprzez odpowiednie szkolenia, przyjęte standardy i procedury zarządzania, Grupa dąży do zbudowania mobilizującego i konstruktywnego środowiska kontroli, w którym wszyscy pracownicy rozumieją swoje role i obowiązki.

29.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia straty finansowej przez Grupę w sytuacji, kiedy partner biznesowy, osoba zadłużona lub druga strona instrumentu finansowego nie spełni obowiązków wynikających z umowy. Ryzyko kredytowe związane jest przede wszystkim z udzielanymi przez Grupę pożyczkami, należnościami z tytułu świadczonych przez Grupę usług oraz nabytymi pakietami wierzytelności.

Udzielone pożyczki

Zdecydowaną większość pożyczkobiorców stanowią klienci Grupy Kruk, którzy spłacili lub regularnie spłacają w swoje zobowiązanie wynikające z zawartej ugody lub zaciągniętej pożyczki. Oferta skierowana do grona osób korzystających już wcześniej z produktu ratalnego w Grupie Kruk niesie za sobą niższe ryzyko kredytowe niż ma to miejsce w przypadku klientów, których historia kredytowa nie jest nam znana. Liczba pożyczek udzielonych pożyczkobiorcą, którzy nie byli wcześniej klientami Grupy Kruk nie stanowi istotnego udziału w portfelu pożyczek konsumenckich Grupy Kruk. Grupa posiada doświadczenie oraz metody analityczne umożliwiające oszacowanie ryzyka kredytowego zarówno dla pożyczek oferowanym nowym klientom jak i tym powiązanych wcześniej z Grupą Kruk.

Grupa przy udzieleniu każdej pożyczki ocenia zdolność kredytową klienta, która następnie zostaje odzwierciedlona w skierowanej do niego ofercie.

Z uwagi na to, że udzielone pożyczki wyceniane są metodą zamortyzowanego kosztu, ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami odzwierciedlone jest w ich wycenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Na każdy dzień wyceny Grupa ocenia ryzyko kredytowe w oparciu o dane historyczne dotyczące wpływów z udzielonych pożyczek. Przy ocenie ryzyka kredytowego brany jest również pod uwagę stopień preterminowania wycenianych pożyczek.

Grupa minimalizuje ryzyko weryfikując skrupulatnie klientów przed udzieleniem pożyczki, uwzględniając możliwość odzyskania zainwestowanego kapitału z kwot wypłaconych klientom i szacowane koszty niezbędne w procesie sprzedaży i obsługi. Głównym narzędziem stosowanym przez Grupę mającym na celu ograniczenie ryzyka kredytowego jest właściwa polityka kredytowa w stosunku do klientów. Obejmuje ona między innymi następujące elementy:

- ocena wiarygodności kredytowej klienta przed udzieleniem pożyczki oraz innych warunków współpracy,
- regularny monitoring terminowej spłaty należności,
- monitoring wskaźników ryzyka,
- dywersyfikacja klientów.

Ocena wiarygodności klienta odbywa się poprzez:

- weryfikację klienta w biurze informacji gospodarczej,
- weryfikację dokumentów pożyczkowych,
- weryfikację zatrudnienia,
- weryfikację telefonu kontaktowego klienta (w przypadku sprzedaży przez telefon).

W ramach polityki zarządzania ryzykiem NOVUM stworzony został opis stosowanych zasad i metod w zakresie identyfikacji, pomiaru i kontroli ryzyka pozwalających na optymalizację relacji ryzyka i rentowności. Opisane zasady mają na celu pomoc w podejmowaniu racjonalnych decyzji biznesowych opartych o zasadę równoważenia ryzyka i rentowności polegających na ograniczaniu strat wynikających ze zrealizowania się nieplanowanego niekorzystnego scenariusza lub sytuacji oraz maksymalizację dochodu ze zrealizowania się nieplanowanego korzystnego scenariusza lub sytuacji. Wyznaczone zostały następujące wskaźniki umożliwiające monitoring ryzyka:

- wskaźnik spłacalności miesięcznej,
- wskaźnik udziału produktów testowych, czyli pożyczek udzielanych na warunkach innych niż dotychczas zaakceptowane, w miesięcznej sprzedaży,
- wskaźnik udziału sprzedaży poza modelem skoringowym w miesięcznej sprzedaży.

Grupa szczegółowo analizuje i szacuje ryzyko udzielanych pożyczek wykorzystując do tego zaawansowane narzędzia ekonomiczno-statystyczne oraz wieloletnie doświadczenie w tym zakresie.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa KRUK nie posiada pojedynczych pożyczek udzielonych podmiotom niepowiązanym, których brak spłaty mógłby istotnie zmniejszyć płynność Grupy.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zarząd opracował politykę kredytową, według której każdy partner biznesowy jest oceniany pod kątem wiarygodności kredytowej zanim zostaną mu zaoferowane terminy płatności oraz inne warunki umowy. Przy ocenie, o ile to możliwe, brany jest pod uwagę rating partnera biznesowego dokonany przez zewnętrzne firmy, a w niektórych przypadkach referencje bankowe. Dla każdego partnera biznesowego jest wyznaczony limit transakcyjny, który oznacza maksymalną kwotę transakcji, dla której nie jest wymagana aprobatą Zarządu.

Grupa regularnie monitoruje terminowość regulowania należności, a w razie opóźnień podejmowane są następujące działania:

- wysyłanie pism do partnerów biznesowych,
- wysyłanie wiadomości e-mail do partnerów biznesowych,
- przeprowadzanie rozmów telefonicznych z partnerami biznesowymi.

Ponad 60% partnerów biznesowych prowadzi transakcje z Grupą co najmniej od trzech lat. Straty poniesione przez Grupę w wyniku nieotrzymania płatności dotyczą niewielu przypadków. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności stanowią głównie należności z tytułu prowizji za wierzytelności windykowane na rachunek zewnętrznych partnerów biznesowych.

Narażenie Grupy na ryzyko kredytowe wynika głównie z indywidualnych cech każdego partnera biznesowego. Największy partner biznesowy Grupy generuje 2,3% (2016 r.: 0,45%) przychodów Grupy. Saldo należności od największego partnera biznesowego Grupy stanowiło 2,3% łącznej kwoty należności z tytułu dostaw i usług brutto na dzień 31 grudnia 2017 r. (31.12.2016 r.: 2,23%). W związku z tym nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, które odpowiadają szacunkowej wartości poniesionych strat na należnościach z tytułu dostaw i usług oraz na pozostałych należnościach. Odpis obejmuje specyficzne straty związane z narażeniem na znaczące pojedyncze ryzyko.

Nabyte pakiety wierzytelności

Nabyte pakiety wierzytelności obejmują wierzytelności przeterminowane, które przed nabyciem przez Grupę podlegały niejednokrotnie procesom windykacyjnym prowadzonym przez sprzedawcę pakietu lub na zlecenie w jego imieniu. Dlatego też ryzyko kredytowe w odniesieniu do nabytych wierzytelności jest relatywnie wysokie, przy czym Grupa posiada doświadczenie oraz metody analityczne umożliwiające oszacowanie takiego ryzyka.

Na dzień nabycia pakietu wierzytelności Grupa ocenia ryzyko kredytowe związane z danym pakietem, które następnie zostaje odzwierciedlone w oferowanej cenie nabycia pakietu.

Z uwagi na to, że nabyte pakiety wierzytelności wyceniane są w wartości godziwej oraz metodą zamortyzowanego kosztu, ryzyko kredytowe związane z nabytymi pakietami wierzytelności odzwierciedlone jest w ich wycenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Na każdy dzień wyceny Grupa ocenia ryzyko kredytowe w oparciu o dane historyczne dotyczące wpływów z danego pakietu a także z pakietów o podobnej charakterystyce. Przy ocenie ryzyka kredytowego brane są również pod uwagę następujące parametry:

- cechy dotyczące wierzytelności:
 - saldo zadłużenia,
 - kwota kapitału,
 - udział kapitału w zadłużeniu,
 - kwota otrzymanego kredytu / łączna kwota faktur,
 - rodzaj produktu,
 - przeterminowanie (DPD),
 - czas trwania umowy,
 - czas od zawarcia umowy,

- zabezpieczenie (istnienie, rodzaj, wysokość).
- cechy dotyczące osoby zadłużonej:
 - dotychczasowy poziom spłacenia kredytu / poziom spłacenia faktur,
 - czas od ostatniej wpłaty osoby zadłużonej,
 - region,
 - forma prawna osoby zadłużonej,
 - zgon lub upadłość osoby zadłużonej,
 - zatrudnienie osoby zadłużonej.
- cechy dotyczące procesowania wierzytelności przez dotychczasowego wierzyciela:
 - posiadanie poprawnych danych teleadresowych osoby zadłużonej,
 - windykacja wewnętrzna prowadzona przez dotychczasowego wierzyciela we własnym zakresie,
 - windykacja zewnętrzna – obsługa wierzytelności przez firmy zewnętrzne,
 - wystawienie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego,
 - windykacja sądowa,
 - egzekucja komornicza.

Zmiany oceny ryzyka kredytowego wpływają na oczekiwania odnośnie przyszłych przepływów pieniężnych, które stanowią podstawę wyceny nabytych pakietów wierzytelności.

Grupa minimalizuje ryzyko wyceniając pakiety wierzytelności przed zakupem i po zakupie, uwzględniając możliwość odzyskania zainwestowanego kapitału z kwot windykowanych i szacowane koszty konieczne do poniesienia w trakcie procesu windykacji. Pakiety nabywane są w drodze oficjalnych przetargów i ceny zakupu oferowane przez Grupę w większości tych przetargów nie różnią się istotnie od cen oferowanych przez konkurencję. Podobna wycena pakietu dokonana przez kilka wyspecjalizowanych podmiotów jednocześnie zmniejsza prawdopodobieństwo nieprawidłowej wyceny.

Ustalanie wartości rynkowej pakietu oraz maksymalnej ceny zakupu odbywa się na podstawie analizy statystyczno-ekonomicznej. Pakiet we wstępnej fazie dzielony jest na podpakiety według kryterium wielkości wierzytelności oraz rodzaju zabezpieczenia. Celem podziału jest wyselekcjonowanie wierzytelności, dla których możliwe jest zastosowanie statystycznych metod wyceny. Pozostałe podpakiety wyceniane są według indywidualnego przeglądu w procesie due diligence na moment nabycia portfela.

Sposób szacowania wpływów oparty jest o statystyczny model zbudowany na bazie posiadanych wybranych danych referencyjnych odpowiadających danym wycenianym. Dane referencyjne dobierane są z bazy danych zawierającej informacje o uprzednio nabytych i windykowanych przez Grupę pakietach.

Po fazie szacowania skuteczności oraz narzędzi windykacyjnych następuje zebranie wszystkich parametrów, danych porównawczych do pakietu referencyjnego, procesu windykacyjnego, krzywej skuteczności oraz ryzyka. Na tym etapie uwzględniane są również dodatkowe weryfikacje parametrów w oparciu o opinie eksperckie. Powstaje wtedy jeden dokument (biznesplan) podsumowujący założenia i wynikającą z nich projekcję przepływów pieniężnych generowanych przez pakiet oraz budowany jest model finansowy. Powstały w ten sposób biznesplan służy określeniu maksymalnego poziomu możliwej do zaoferowania ceny.

Cena maksymalna ustalana jest w oparciu o oczekiwane miary efektywności inwestycji (głównie: wewnętrzna stopa zwrotu, okres zwrotu, zwrot nominalny). Oczekiwane zwroty z inwestycji zależą w znacznym stopniu od ryzyka związanego z projektem, na które istotny wpływ mają między innymi jakość danych przekazanych

przez partnera biznesowego do wyceny, dopasowanie danych referencyjnych, ilość oraz jakość współczynników eksperckich o charakterze zarówno makro jak i mikroekonomicznym, użytych przy określaniu prognozy przepływów pieniężnych.

Ponadto Grupa dywersyfikuje ryzyko poprzez nabywanie wierzytelności różnego rodzaju, o różnym stopniu trudności i przeterminowania.

Głównym narzędziem stosowanym przez Grupę mającym na celu ograniczenie ryzyka kredytowego jest właściwa polityka kredytowa w stosunku do partnerów biznesowych oraz osób zadłużonych. Obejmuje ona między innymi następujące elementy:

- ocena wiarygodności kredytowej partnera biznesowego, osoby zadłużonej przed zaoferowaniem mu terminów płatności oraz innych warunków współpracy,
- regularny monitoring terminowej spłaty należności,
- dywersyfikacja odbiorców.

Grupa szczegółowo analizuje i szacuje ryzyko nabywanych pakietów wierzytelności wykorzystując do tego narzędzia ekonomiczno-statystyczne oraz wieloletnie doświadczenie w tym zakresie, nabywane są wierzytelności różnego rodzaju, o różnym stopniu trudności i przeterminowania, a weryfikacja wyceny pakietów odbywa się w okresach kwartalnych.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa KRUK nie posiada pojedynczych wierzytelności, których brak spłaty mógłby istotnie zmniejszyć płynność Grupy, jednak nie można takiej sytuacji wykluczyć w przyszłości.

Stosowane narzędzia w procesie odzyskiwania wierzytelności to między innymi:

- listy,
- telefony,
- SMSy,
- częściowe umorzenia wierzytelności,
- pośrednictwo w zdobyciu alternatywnego źródła finansowania,
- wizyty bezpośrednie w miejscu zamieszkania lub pracy,
- czynności detektywistyczne,
- postępowania ugodowe,
- windykacja sądowa,
- egzekucja z zabezpieczeń.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe

Wartości księgowe aktywów finansowych odpowiadają maksymalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe na koniec okresów sprawozdawczych przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych

	Nota	31.12.2017	31.12.2016
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	16	518 963	603 658
Aktywa finansowe wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu	16	2 601 599	2 037 288
Pożyczki	16	24 872	28 476
Należności	19	80 867	41 597
		3 226 301	2 711 019

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe na koniec okresów sprawozdawczych według rejonów geograficznych przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych

	31.12.2017	31.12.2016
Polska	1 463 326	1 363 792
Rumunia	864 575	765 021
Czechy	119 043	113 920
Włochy	540 291	343 164
Pozostałe rynki zagraniczne	239 066	125 122
	3 226 301	2 711 019

Odpisy aktualizujące

Struktura wiekowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności na koniec okresów sprawozdawczych przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych

	Wartość brutto 31.12.2017	Odpis aktualizujący 31.12.2017	Wartość brutto 31.12.2016	Odpis aktualizujący 31.12.2016
Niewymagalne	74 106	-	35 690	-
Przeterminowane od 0 do 30 dni	3 130	-	2 061	-
Przeterminowane od 31 do 90 dni	3 321	-	862	-
Przeterminowane od 91 do 180 dni	24	-	-	-
Przeterminowane od 181 do 365 dni	450	164	1 208	178
Przeterminowane powyżej 1 roku	545	545	1 688	617
	81 576	709	42 392	795

Zmiany odpisów aktualizujących wartość należności kształtowały się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Wartość odpisu na dzień 1 stycznia	795	1 188
Odpis aktualizujący ujęty w okresie sprawozdawczym	164	475
Rozwiązanie odpisu aktualizującego	(250)	(862)
Wykorzystanie odpisu	-	(6)
Wartość odpisu na dzień 31 grudnia	<u>709</u>	<u>795</u>

Zmiany odpisów aktualizujących wartość udzielonych pożyczek kształtowały się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Wartość odpisu na dzień 1 stycznia	11 189	2 237
Odpis aktualizujący ujęty w okresie sprawozdawczym	1 213	8 952
Rozwiązanie odpisu aktualizującego	-	-
Wartość odpisu na dzień 31 grudnia	<u>12 402</u>	<u>11 189</u>

Wartość brutto udzielonych pożyczek dla osób fizycznych wyniosła 37.274 tys. zł. na dzień 31 grudnia 2017 r. (39.665 tys. zł. na dzień 31.12.2016 r.). Grupa utworzyła odpis aktualizujący wartość pożyczek w wysokości 12.402 tys. zł na dzień 31 grudnia 2017 r. (2016 r.: 11.189 tys. zł). Wysokość odpisu ustalana jest łącznie dla całego portfela w oparciu o szacunki w zakresie odzyskiwalności udzielonych pożyczek tworzone przede wszystkim na podstawie stopnia ich przeterminowania (0-30 DPD; 31-60 DPD; 61<=DPD; pożyczki wypowiedziane). Wartość odpisu pokrywa 33,2% wartości brutto udzielonych pożyczek.

Informacja o zmianach odpisów aktualizujących wartości inwestycji w pakiety wierzytelności wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu została przedstawiona w nocie 5.

29.2. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia trudności w spełnieniu przez Grupę obowiązków związanych ze zobowiązaniami finansowymi, które rozliczane są w drodze wydania środków pieniężnych lub innych aktywów finansowych. Zarządzanie płynnością przez Grupę polega na zapewnianiu, w możliwie najwyższym stopniu, aby Grupa zawsze posiadała płynność wystarczającą do regulowania wymaganych zobowiązań, zarówno w normalnej jak i kryzysowej sytuacji, bez narażania na niedopuszczalne straty lub podważenie reputacji Grupy.

Grupa minimalizuje ryzyko płynności prowadząc windykację w sposób ciągły, co zapewnia stały dopływ gotówki. Ponadto kontroluje i prowadzi działania mające na celu spełnianie warunków umów kredytowych. Zakup wierzytelności na własny rachunek pociąga za sobą konieczność dużego jednorazowego wydatku. Aby

zapewnić środki finansowe Grupa wspomaga się finansowaniem zewnętrznym – kredytem bankowym bądź obligacjami.

Do narzędzi zarządzania ryzykiem płynności w Grupie należą m.in.:

- regularne monitorowanie potrzeb i wydatków gotówkowych,
- elastyczne zarządzanie przepływami gotówki pomiędzy podmiotami Grupy,
- prowadzenie windykacji w sposób ciągły, co zapewnia stały dopływ gotówki,
- działania mające na celu spełnienie warunków kredytowych i warunków emisji instrumentów dłużnych (kovenantów finansowych),
- korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania w postaci kredytów bankowych lub emisji obligacji.

Ekspozycja na ryzyko płynności

Poniżej prezentowane są umowne warunki zobowiązań finansowych:

Na dzień 31 grudnia 2017 r.

w tysiącach złotych

	Wartość księgowa	Przepływy pieniężne					
		wynikające z umowy	Poniżej 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-2 lat	2-5 lat	Powyżej 5 lat
Aktywa i zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne							
Inwestycje w pakiety wierzytelności	3 120 562	5 704 063	629 958	680 030	1 262 448	2 124 252	1 007 376
Udzielone pożyczki	24 872	42 465	15 816	10 653	10 102	5 894	-
Kredyty zabezpieczone	(489 880)	(530 471)	(23 748)	(28 793)	(52 263)	(425 668)	-
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	(1 398 263)	(1 624 805)	(43 328)	(135 848)	(182 235)	(1 263 394)	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(9 079)	(9 769)	(3 296)	(2 356)	(3 553)	(564)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(143 449)	(143 449)	(143 449)	-	-	-	-
	1 104 763	3 438 034	431 954	523 685	1 034 500	440 520	1 007 376

Na dzień 31 grudnia 2016 r.

w tysiącach złotych

	Wartość księgowa	Przepływy pieniężne					
		wynikające z umowy	Poniżej 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-2 lat	2-5 lat	Powyżej 5 lat
Aktywa i zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne							
Inwestycje w pakiety wierzytelności	2 640 946	5 037 123	563 555	580 262	1 047 675	1 965 730	879 901
Udzielone pożyczki	28 476	37 616	17 195	11 587	8 709	126	-
Kredyty zabezpieczone	(267 351)	(281 436)	(12 507)	(10 386)	(20 299)	(238 138)	(106)
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	(1 365 101)	(1 630 185)	(151 457)	(46 685)	(174 803)	(967 363)	(289 876)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(13 959)	(14 321)	(3 953)	(3 252)	(4 610)	(2 506)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(169 248)	(169 248)	(169 248)	-	-	-	-
	853 763	2 979 549	243 584	531 525	856 672	757 849	589 919

Przepływy pieniężne wynikające z umowy zostały ustalone w oparciu o stopy procentowe obowiązujące odpowiednio na dzień 31 grudnia 2016 r. i 31 grudnia 2017 r.

Grupa nie oczekuje, że spodziewane przepływy pieniężne, zawarte w analizie terminów wymagalności, mogą wystąpić znacząco wcześniej lub w znacząco innych kwotach.

Grupa posiada na dzień 31 grudnia 2017 r. dostępny niewykorzystany limit kredytu odnawialnego w wysokości 1.198.003 tys. zł. (2016 r.: 415.024 tys. zł.). Niewykorzystany limit dostępny jest do 31 grudnia 2021 r.

29.3. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe polega na tym, że zmiany cen rynkowych, takich jak kursy walutowe, stopy procentowe i ceny akcji będą wpływać na wyniki Grupy lub na wartość posiadanych instrumentów finansowych. Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest utrzymanie i kontrolowanie stopnia narażenia Grupy na ryzyko rynkowe w granicach przyjętych parametrów, przy jednoczesnym dążeniu do optymalizacji stopy zwrotu.

W ocenie Zarządu ryzyko rynkowe w odniesieniu do Grupy dotyczy przede wszystkim ekspozycji na ryzyko zmiany kursu PLN/RON, PLN/CZK oraz PLN/EUR z uwagi na znaczne inwestycje w pakiety denominowane w RON, CZK i EUR. Inne ryzyka rynkowe odnoszą się do zmian oprocentowania zobowiązań finansowych, środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz zmian stopy wolnej od ryzyka przyjętej do szacowania wartości godziwej nabytych pakietów wierzytelności. Aktywa w walucie innej niż PLN stanowiły na dzień 31 grudnia 2017 r. 52% aktywów ogółem natomiast zobowiązania w walucie obcej stanowiły na ten dzień 14% pasywów ogółem (31.12.2016 r.: odpowiednio 43,67% i 6,52%).

Grupa korzysta z instrumentów finansowych w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmian stóp procentowych oraz ryzykiem walutowym (patrz nota 3.3.3).

Z dniem 1 stycznia 2017 roku spółka Invest Capital Ltd. dokonała zmiany waluty funkcjonalnej z PLN na EUR. Zmiana została przeprowadzona w wyniku dokonanej oceny waluty podstawowego środowiska gospodarczego (tj. waluta funkcjonalna), w którym działa Spółka zależna. Dokonując tej oceny Zarząd InvestCapital kierował się własnym osądem w celu ustalenia waluty funkcjonalnej, która odzwierciedla rosnący udział inwestycji i finansowania w walucie euro.

Ekspozycja na ryzyko walutowe i analiza wrażliwości

Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe, wynikająca z ryzyka związanego z instrumentami finansowymi w walutach obcych według kursu na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych

	31.12.2017					31.12.2016					31.12.2017					31.12.2016				
	Ekspozycja na ryzyko walutowe										Ekspozycja na ryzyko walutowe w przypadku wzrostu kursu walut +10%									
	PLN	EUR	RON	CZK	Razem	PLN	EUR	RON	CZK	Razem	PLN	EUR	RON	CZK	Razem	PLN	EUR	RON	CZK	Razem
Wpływ na zysk/stratę bieżącego okresu																				
Należności	63	44 837	3	-	44 907	-	-	-	-	-	6	4 484	0	-	4 490	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe	-	60 135	617 698	15 067	692 900	-	4 874	17 285	2 619	24 778	-	6 014	61 770	1 507	69 290	-	487	1 729	262	2 478
Środki pieniężne	3 207	4 691	19 214	2 177	29 290	-	-	-	-	-	321	469	1 921	218	2 929	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	-	(436 632)	-	-	(436 632)	-	(201 470)	-	-	(201 470)	-	(43 663)	-	-	(43 663)	-	(20 147)	-	-	(20 147)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(44)	(740)	(27 195)	(653)	(28 632)	-	-	-	-	-	(4)	(74)	(2 719)	(65)	(2 863)	-	-	-	-	-
Wpływ na zysk/stratę bieżącego okresu	3 226	(327 708)	609 721	16 590	301 832	-	(196 596)	17 285	2 619	(176 692)	323	(32 771)	60 972	1 659	30 183	-	(19 660)	1 729	262	(17 669)
Wpływ na inne całkowite dochody																				
Należności	-	15 541	9 018	(214)	24 345	-	-	-	-	-	-	1 554	902	(21)	2 434	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe	-	745 059	222 760	1 253	969 071	-	529 687	-	-	529 687	-	74 506	22 276	125	96 907	-	52 969	-	-	52 969
Środki pieniężne	-	34 246	39 047	1 478	74 771	-	-	-	-	-	-	3 425	3 905	148	7 477	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-	-	(223)	-	(5)	(228)	-	-	-	-	-	-	(22)	-	(1)	(23)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	(22 707)	(24 416)	(565)	(47 687)	-	-	-	-	-	-	(2 271)	(2 442)	(56)	(4 769)	-	-	-	-	-
Wpływ na inne całkowite dochody	-	772 139	246 409	1 952	1 020 500	-	529 464	-	(5)	529 459	-	77 214	24 641	195	102 050	-	52 946	-	(1)	52 946
Ekspozycja na ryzyko walutowe	3 226	444 431	856 130	18 542	1 322 332	-	332 868	17 285	2 614	352 767	323	44 443	85 613	1 854	132 233	-	33 287	1 729	261	35 277
Efekt zabezpieczenia	-	(190 000)	-	-	(190 000)	-	-	-	-	-	-	(19 000)	-	(19 000)	-	-	-	-	-	-
Ekspozycja na ryzyko walutowe z uwzględnieniem zabezpieczenia	3 226	254 431	856 130	18 542	1 132 332	-	332 868	17 285	2 614	352 767	323	25 443	85 613	1 854	113 233	-	33 287	1 729	261	35 277

Umocnienie się złotego w odniesieniu do EUR, RON i CZK na dzień 31 grudnia 2017 r. o 10% spowodowałoby wzrost (spadek) kapitału własnego i zysku przed opodatkowaniem o kwoty zaprezentowane powyżej. Analiza zakłada, że inne zmienne, w szczególności stopy procentowe, pozostaną na stałym poziomie.

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego zastosowano następujące kursy wymiany dla najważniejszych walut obcych:

<i>w złotych</i>	Średnie kursy walut		Koniec okresu sprawozdawczego (kursy spot)	
	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
1 EUR	4,2447	4,3757	4,1709	4,4240
1 USD	3,7439	3,9680	3,4813	4,1793
1 RON	0,9282	0,9739	0,8953	0,9749
1 CZK	0,1614	0,1618	0,1632	0,1637
100 HUF	1,3723	1,4034	1,3449	1,4224

Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej

Na koniec okresu sprawozdawczego struktura oprocentowanych instrumentów finansowych przedstawia się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość księgowa	
	31.12.2017	31.12.2016
Instrumenty finansowe o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	2 707 338	2 107 361
Zobowiązania finansowe	(415 336)	(268 934)
	<u>2 292 002</u>	<u>1 838 427</u>
Efekt zabezpieczenia	(390 000)	-
	<u>1 902 002</u>	<u>1 838 427</u>
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	518 963	603 658
Zobowiązania finansowe	(1 625 335)	(1 546 726)
	<u>(1 106 372)</u>	<u>(943 068)</u>
Efekt zabezpieczenia	390 000	-
	<u>(716 372)</u>	<u>(943 068)</u>

Analiza wrażliwości wartości godziwej instrumentów finansowych o stałej stopie procentowej

Grupa nie posiada aktywów i zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz nie zawiera transakcji z wykorzystaniem instrumentów pochodnych (IRS) jako zabezpieczenie wartości godziwej. Dlatego zmiana stopy procentowej nie miałaby istotnego wpływu na zysk lub stratę bieżącego okresu z tego tytułu.

Analiza wrażliwości przepływów pieniężnych instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej

Zmiana o 100 punktów bazowych w stopie procentowej zwiększyłaby (zmniejszyłaby) kapitał własny i zysk przed opodatkowaniem w całym okresie kredytowania o kwoty przedstawione poniżej. Poniższa analiza opiera się na założeniu, że inne zmienne, w szczególności kursy walutowe, pozostaną na stałym poziomie.

w tysiącach złotych

	Zysk lub strata bieżącego okresu		Kapitał własny bez zysku lub straty bieżącego okresu	
	wzrost o 100 pb	spadek o 100 pb	wzrost o 100 pb	spadek o 100 pb
31 grudnia 2017 r.				
Aktywane finansowe o zmiennej stopie procentowej	(5 628)	5 764		
Zobowiązania finansowe o zmiennej stopie procentowej	(22 177)	22 177	-	-
31 grudnia 2016 r.				
Aktywane finansowe o zmiennej stopie procentowej	(5 896)	6 054		
Zobowiązania finansowe o zmiennej stopie procentowej	(54 771)	54 771	-	-

Wartości godziwe

Porównanie wartości godziwych z wartościami księgowymi

Poniższa tabela zawiera porównanie wartości godziwych aktywów i zobowiązań finansowych z wartościami ujętymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

w tysiącach złotych

	31.12.2017		31.12.2016	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej				
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	518 963	518 963	603 658	603 658
Pochodne instrumenty zabezpieczające	7 262	7 262	-	-
	<u>526 225</u>	<u>526 225</u>	<u>603 658</u>	<u>603 658</u>
Aktywa i zobowiązania finansowe niewyceniane w wartości godziwej				
Aktywa finansowe wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu	2 601 599	2 460 200	2 037 288	1 967 113
Pożyczki i należności	105 739	105 739	70 073	70 073
Kredyty bankowe zabezpieczone	(489 880)	(489 880)	(267 351)	(267 351)
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	(1 398 263)	(1 374 306)	(1 365 101)	(1 366 204)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(9 079)	(9 079)	(13 959)	(13 959)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(143 449)	(143 449)	(169 248)	(169 248)
	<u>666 666</u>	<u>549 225</u>	<u>298 482</u>	<u>227 204</u>

Zasady ustalania wartości godziwych opisano w punkcie 3.3.

Stopy procentowe wykorzystywane do szacowania wartości godziwej

	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej oraz metodą zamortyzowanego kosztu	5,32% - 321,14%	5,77% - 146,99%
Kredyty i pożyczki	1,83%-3,65%	1,83%-2,66%
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	4,23%-6,33%	4,23%-6,33%
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1,39%-3,58%	1,39%-3,58%

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej i według metody zamortyzowanego kosztu. W zależności od poziomu wyceny zastosowano następujące dane wejściowe do modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio (np. jako ceny) lub pośrednio (np. są pochodną rezerw),
- Poziom 3: dane wejściowe nie bazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nie-obszerwowalne).

Grupa nie dokonywała transferów pomiędzy poziomami w latach 2014-2017.

w tysiącach złotych

	Poziom 3	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Stan na dzień 31 grudnia 2016 r.		
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	603 658	603 658
Aktywa finansowe wyceniane według metody amortyzowanego kosztu	2 037 288	1 967 113
Stan na dzień 31 grudnia 2017 r.		
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	518 963	518 963
Aktywa finansowe wyceniane według metody amortyzowanego kosztu	2 601 599	2 460 200
<i>w tysiącach złotych</i>		
	Poziom 2	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Stan na dzień 31 grudnia 2016 r.		
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-
Stan na dzień 31 grudnia 2017 r.		
Pochodne instrumenty zabezpieczające	7 262	7 262

Wartość godziwa nabytych pakietów wierzytelności wyliczana jest w oparciu o przewidywane przyszłe przepływy pieniężne związane z pakietami wierzytelności, zdyskontowane stopą odzwierciedlającą ryzyko kredytowe związane z danym pakietem. Stopa użyta do dyskontowania wyliczana jest jako wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji na dzień nabycia pakietu i jest weryfikowana tak, aby uwzględniała aktualną stopę wolną od ryzyka oraz premię za ryzyko związaną z ryzykiem kredytowym dla danego pakietu.

29.4. Zarządzanie kapitałem

Zarząd monitoruje poziom wskaźnika zwrotu z kapitału, który jest przez Grupę definiowany jako stosunek zysku netto do kapitału własnego, z wyłączeniem udziałów niekontrolujących.

Zarząd dąży do utrzymania równowagi pomiędzy stopą zwrotu możliwą do osiągnięcia przy wyższym poziomie zadłużenia oraz ponoszonym ryzykiem. W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. wskaźnik zwrotu z kapitału, liczony jako iloraz zysku netto za okres sprawozdawczy oraz kapitału własnego pomniejszonego o zysk netto, wyniósł 26,43% (2016 r.: 25,15%).

Stopa zadłużenia Grupy, liczona jako relacja sumy zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wyemitowanych obligacji oraz zobowiązań z tytułu podpisanych umów leasingu finansowego do kapitału własnego ogółem, wynosiła 1,3 na dzień 31 grudnia 2017 r. (31.12.2016 r.: 1,33).

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. nie było zmian w podejściu Grupy do zarządzania kapitałem.

30. Leasing operacyjny

Umowy leasingu operacyjnego, w których Grupa jest leasingobiorcą

Minimalne płatności z tytułu nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego kształtują się w sposób przedstawiony poniżej:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
do roku	6 061	6 155
1 do 5 lat	19 181	16 225
	25 242	22 380

- Umowa z dnia 13 sierpnia 2009 r. zawarta z Dolnośląską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w Wałbrzychu na użytkowanie nieruchomości położonej przy ul. Szczawieńskiej 2 w Szczawnie-Zdroju o powierzchni 2.216 m². Umowa zawarta na okres 10 lat, z możliwością wypowiedzenia po upływie 5 lat. Roczny koszt użytkowania wynosi 1.013 tys. zł.
- Umowa z dnia 15 sierpnia 2008 r. zawarta z firmą ARTA S.C.M. z siedzibą w Targoviste w Rumunii na nieruchomość położoną tamże o powierzchni 665m². Roczny koszt użytkowania wynosi 27.930 EUR.
- Umowa z dnia 13 marca 2009 r. zawarta z firmą S.C. SEMA PARC S.A. z siedzibą w Bukareszcie. Roczny koszt użytkowania nieruchomości o powierzchni 280 m² wynosi 26.880 EUR.
- Umowa z dnia 10 grudnia 2010 zawarta z firmą DEVCO Sp. z o.o. na użytkowanie nieruchomości położonej przy ul. Wołowskiej 4-20 we Wrocławiu o powierzchni 2.425 m². Umowa zawarta na okres 3 lat, bez możliwości wcześniejszego wypowiedzenia. Roczny koszt użytkowania kształtuje się w wysokości 460 tys. EUR. Po tym okresie umowa przeszła na czas nieokreślony.
- Umowa z dnia 4 listopada 2014 r. zawarta z firmą Palmer Capital Central European Properties as. Z siedzibą w Pradze. Roczny koszt użytkowania nieruchomości o powierzchni 872,55 m² wynosi 1.685 tys. CZK.

Oprócz wymienionych powyżej umów nota uwzględnia najem powierzchni biurowej w Mediolanie, Berlinie, Madrycie oraz w San Gwann.

31. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Wynagrodzenia kadry kierowniczej - Zarząd

Wynagrodzenie kluczowych członków kadry kierowniczej Spółki kształtowało się w sposób następujący:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Wynagrodzenie zasadnicze/ kontrakt menadżerski (brutto)	5 559	2 175
Utworzona rezerwa na premię za rok bieżący	206	1 265
Wynagrodzenie z tytułu płatności w formie akcji	4 119	7 702
	<u>9 884</u>	<u>11 142</u>

Pozostałe transakcje z kadrą kierowniczą

Osoby wchodzące w skład organu zarządzającego oraz osoby blisko z nimi związane na dzień 31 grudnia 2017 r. posiadały 11,62% głosów na walnym zgromadzeniu Jednostki Dominującej. (31.12.2016 r.: 12,19%).

32. Płatności w formie akcji

Koszt programu opcji przyznanych Zarządowi Jednostki Dominującej oraz pracownikom, rozliczany w instrumentach kapitałowych.

w tysiącach złotych

Okres kończący się	Wartość przyznanych świadczeń
31 grudnia 2003 r.	226
31 grudnia 2004 r.	789
31 grudnia 2005 r.	354
31 grudnia 2006 r.	172
31 grudnia 2007 r.	587
31 grudnia 2008 r.	91
31 grudnia 2010 r.	257
31 grudnia 2011 r.	889
31 grudnia 2012 r.	2 346
31 grudnia 2013 r.	2 578
31 grudnia 2014 r.	7 335
31 grudnia 2015 r.	13 332
31 grudnia 2016 r.	7 702
31 grudnia 2017 r.	10 147
Suma	<u>46 805</u>

Szczegóły dotyczące programu opcji menadżerskich zostały opisane w nocie 22.

33. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

w tysiącach złotych netto

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Badanie sprawozdań finansowych	1 053	1 085
Inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdań (*)	408	25
	<u>1 461</u>	<u>1 110</u>

(*) dotyczy roku 2017

34. Zobowiązania warunkowe oraz zabezpieczenia ustanowione na majątku

Zabezpieczenie ustanowione na majątku Grupy KRUK.

Rodzaj	Beneficjent	Kwota	Termin obowiązywania	Warunki realizacji
Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wobec Banku BZ WBK SA z tytułu umowy Kredytowej udzielonej PROKURA NS FIZ	Bank Zachodni WBK S.A.	30 mln PLN	Do momentu realizacji wszelkich zobowiązań wynikających z Um. kredytowej	Niewywiązanie się PROKURA NS FIZ ze spłaty zobowiązań wynikających z umowy kredytowej
Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wobec Banku Powszechna Kasa Oszczędności BP S.A. (PKO BP S.A.) wynikające z tytułu umowy Kredytowej udzielonej funduszowi PROKURA NS FIZ	PKO BP S.A.	52,97 mln PLN	Nie później niż do dnia 19.12.2022 r.	Niezapłacenie przez PROKURA NS FIZ kwot należnych bankowi na podstawie umowy kredytu
Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wobec Banku Powszechna Kasa Oszczędności BP S.A. (PKO BP S.A.) wynikające z tytułu umowy Kredytowej udzielonej funduszowi PROKURA NS FIZ	PKO BP S.A.	40,14 mln PLN	Nie później niż do dnia 04.06.2024 r.	Niezapłacenie przez PROKURA NS FIZ kwot należnych bankowi na podstawie umowy kredytu
Poręczenie za zobowiązania PROKURA NS FIZ wobec Banku mBank z tytułu umowy Kredytowej udzielone PROKURA NS FIZ	mBank S.A.	150 mln PLN	Nie później niż do dnia 1.07.2025 r.	Niezapłacenie przez PROKURA NS FIZ kwot należnych bankowi na podstawie umowy kredytu
Weksel in blanco	Bank Zachodni WBK S.A.	162,40 mln PLN	Do momentu rozliczenia zawartych transakcji pochodnych i zaspokojenia wszelkich roszczeń banku z nich wynikających	Niewywiązanie się KRUK S.A. ze spłaty zobowiązań wynikających z transakcji skarbowych zawieranych na podstawie Umowy ramowej o trybie zawierania oraz rozliczania transakcji, zawartej w dniu 13 czerwca 2013r. z późn. zm.
Gwarancja wystawiona przez Kruk S.A. za zobowiązania KRUK România s.r.l. z tytułu umów leasingowych	Piraeus Leasing Romania IFN S.A.	0,5 mln EUR	Do czasu spełnienia wszystkich zobowiązań wynikających z umów leasingowych zawartych przez KRUK România s.r.l. Z Piraeus Leasing Romania IFN S.A.	Niewywiązanie się KRUK România s.r.l. ze spłaty zobowiązań wynikających z umów leasingowych za zabezpieczonych wymienioną Gwarancją
Poręczenie za zobowiązania InvestCapital LTD wynikające z umowy wielowalutowego kredytu rewolwingowego zawartej w dniu 3 lipca 2017 r. pomiędzy KRUK S.A., InvestCapital LTD (Kredytobiorca) a DNB Bank ASA, ING Bank Śląski S.A., Bank Zachodni WBK SA oraz mBank S.A.,	DNB Bank ASA, ING Bank Śląski S.A., Bank Zachodni WBK SA oraz mBank S.A.,	375 mln EUR	Do czasu spełnienia wszystkich zobowiązań wynikających z umowy kredytowej.	Niezapłacenie przez InvestCapital LTD kwot należnych na podstawie umowy kredytu
Gwarancja wystawiona przez BZ WBK S.A. za zobowiązania KRUK S.A. z tytułu Umowy Najmu	DEVCo Sp. z o.o.	0,279 mln EUR oraz 0,186 mln PLN	Nie później niż do dnia 30 grudnia 2018 r.	Niewywiązanie się KRUK S.A. ze spłaty zobowiązań wynikających z umowy najmu zabezpieczonej wymienioną Gwarancją

W dniu 12 października 2017 roku KRUK S.A. zawarł z Lehman Brothers Holding umowę zakupu 100% certyfikatów funduszu BISON NS FIZ. W przypadku gdy od początku okresu przejściowego do upływu pięciu lat od momentu podpisania umowy kwoty zwindykowane z portfeli należących do Funduszu BISON NS FIZ przekroczą 60.000 tys. zł, KRUK S.A. zobowiązany jest do wypłaty wynagrodzenia dla pierwotnego właściciela certyfikatów inwestycyjnych. Wynagrodzenie będzie liczone w wysokości 40% kwot zwindykowanych powyżej 60.000 tys. zł.

35. Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 6 marca 2018 roku Zarząd Jednostki Dominującej podjął uchwałę dotyczącą zamiaru rekomendacji Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu KRUK S.A. wypłaty dywidendy dla akcjonariuszy Spółki w wysokości 5 zł na jedną akcję. Wypłata nastąpi z zysku netto Jednostki Dominującej za 2017 rok, powiększonego o kwotę przeniesioną z utworzonego z zysków zatrzymanych kapitału zapasowego. Rekomendacja co do wypłaty oraz wysokości dywidendy uwzględnia obecną sytuację finansową oraz dalszą realizację strategii, planów i perspektyw rozwoju Grupy Kapitałowej KRUK.

Piotr Krupa
Prezes Zarządu

Agnieszka Kułton
Członek Zarządu

Urszula Okarma
Członek Zarządu

Iwona Słomska
Członek Zarządu

Michał Zasepa
Członek Zarządu

Monika Grudzień-Wiśniewska
Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych

Hanna Stempień
Sporządzająca sprawozdanie finansowe

Wrocław, 19 marca 2018 r